10 ՓԱՐԱ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԵԼԵԿԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ճ. Պապը Ալի ճատտէսի, 20
Կ. ՊՈԼԻՍ

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

10 ՓԱՐԱ
ارمنیجه یومی سورهانتاك غزته سی
صاحب امتیاز [illegible]
اداره خانه سی
باب عالی جاده سی نومرو ۲۰

Direction du Journal Arménien
SOURHANTAG
20. Avenue de la S. Porte
CONSTANTINOPLE

ԵՏ ՉԻ ՏՐՈՒԻՐ Խմբագրութեան ուղղուած ո և է գրութիւն

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ կը սկսին ամէն ամսոյ 10ին, 20ին եւ 30ին

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՄԱՐ
12 ամիսը կանխիկ ղրշ. 75
6 » » » 40

ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
Թղթատարի ծախքը ներառեալ
12 ամիսը կանխիկ ղրշ. 100
6 » » » 50

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՀԱՄԱՐ
Թղթատարի ծախքը ներառեալ
12 ամիսը կանխիկ Ֆր. 22
6 » » » 11

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրշ.
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

ՑԱՌՔԺԱԳՐԱՆ ԵՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ
Առաւօտեանք
ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ

ՎԻՔԴՈՐԻԱ ԹԱԳՈՒՀԻՆ
ՏԻՊԱՐ ՄԱՅՐ ԵՒ ԿԻՆ

Առջի օրը առիթ կ'ունենայինք խօսելու Վիքդորիա Թագուհիին հանրային կեանքին վրայ, իրենց խոշոր գիծերուն մէջ պարզելով այն հսկայ յառաջդիմութիւնները որոնք տեղի ունեցած են Անգլիոյ մէջ մէջ, անոր երկարատեւ իշխանութեան օրով։

Բայց այն համաշխարհային սուգի և համակրութեան արտայայտութիւնը որ տեղի ունեցաւ անոր մահուան առթիւ, իրեն գլխաւոր շարժառիթ ունեցած է այն անստգիւտ համբաւը զոր Վիքդորիա Թագուհին կրցած է շահիլ արդարապէս՝ իբրեւ տիպար կին մը, տիպար ամուսին մը, տիպար մայր մը։

Բացայայտ իրողութիւն մըն է թէ ընկերութեան բարձր դասակարգի պատկանող անձնաւորութիւններու նիստ ու կացը, վարմունքը, ապրելու եղանակը են. ո՛րքան մեծ ազդեցութիւն կ'ընեն պարզ ժողովրդեան վրայ, որ գիտակից կամ անգիտակից շարժումով մը կը հետեւի անոնց ընթացքին։ Բացարձակապէս սխալ և հակաբնական է կարծիքը անոնց որոնք կը պնդեն թէ՝ հանրային պաշտօններու մէջ գտնուող անձերու ներքին կեանքը ո և է վերաբերութիւն չունի հասարակութեան հետ, բաւական է որ այդ անձերը քննադատելի ընթացք մը չունենան իրենց հանրային գործունէութեան մէջ։ Մեծ մարդիկ բարձր աշտարակներու վրայ գտնուած ժամացոյցներու կը նմանին, որոնց նայելով ամբողջ քաղաքի մը ժողովուրդը կը ճշդէ իր ժամանակը։ Ուստի անոնք ո՛րքան անստգիւտ կենցաղավարութիւն մը ունենան, այնքան աւելի բարերար ազդեցութիւն մը կ'ընեն իրենցմէ վար գտնուողներուն վրայ։

Արդ, Վիքդորիա Թագուհին ներքին այնքան մաքուր կեանքով մը ապրեցաւ, որ Անգլիոյ նման երկրի մը մէջ ուր ամէնէն չնչին գաղտնիքներն անգամ երեւան կը հանուին Վիքդորիա Թագուհիին 64 տարուան երկար իշխանութեան միջոցին աննպաստ բառ մը իսկ արտասանել կարելի չէ եղած այդ ակնածելի կնոջ ներքին կեանքին վրայ։

Սրտագրաւ է Թագուհւոյն ինքնագիր օրագրութեան այն մասը, ուր փափուկ լեզուով մը կը պատմուին Սաքս-Քոպուրկի Ալպերդ իշխանին հետ անոր ամուսնութեան հովուերգական պարագաները։

1840 փետր. 10ին յիշեալ իշխանին հետ պսակուելու օրը Քէնդըրպըրիի արքեպիսկոպոսը մեծ շփոթութեան մէջ էր հաշտեցնելու համար հարսի մը հնազանդութիւնը վեհապետուհիի մը անկախութեան հետ։ Բայց Թագուհին մէկ բառով մը վերջ տուաւ անոր շփոթութեան։ — «Կ'ուզեմ, ըսաւ, ամուսնանալ ո՛չ թէ իբրեւ Թագուհի մը, այլ իբրեւ կին մը։ Կ'ուզեմ պատասխանել այն ամէն հարցումներուն, որոնք կ'ուղղուին իմ հպատակներուս էն յետինին։ Չեմ հրաժարիր գահուս ամենափոքր առանձնաշնորհութենէն, բայց այն ամէն բաներուն մէջ որոնք պետութեան չեն վերաբերիր, ոչ, հնազանդութիւն և հաւատարմութիւն կ'երդնում իմ ընտրած ամուսնիս»։

Այդ օրէն ետքը Անգլիոյ վեհապետուհիին կեանքը երկու ժամանակամիջոցի բաժնուած է. — Ամէնէն երջանիկ և սիրալիր մեղրալուսինը որ տեւած է մինչեւ Ալպերդ իշխանին կեանքին վերջը, և սուգերու ամէնէն անմխիթարը զոր կրած է շարունակ քառասուն տարի, առանց միակ օր մը թողելու իր այրի կնոջ երկար քօղը՝ բաց ի իր թոռներուն ամուսնութեան օրէն։

Վիքդորիա ոչ միայն սիրող կին մը եղաւ, այլ և փափկանկատ, ուշադիր, և կարող ի գործ դնելու ամէն հնարք և անձնուիրութիւն՝ երջանկացնելու համար իր ամուսնոյն կեանքը, և անոր մոռցնելու՝ սահմանադրապէս երկրորդական դիրք մը ունենալու դառնութիւնը։

Կը մասնակցէր անոր բոլոր քմահաճոյքներուն, Սկովտիոյ լեռներուն մէջ անոր հետ մէկտեղ ձիով կ'արշաւէր, այծեամի որսորդութեան կ'ելլէր հետը անտառներուն մէջ։ Մեծ տխրութեան մէջ կ'իյնար, եթէ հարկ ըլլար նոյն իսկ երեք օրուան համար հեռանալ իր սիրական Ալպերդէն, և կը համրէր անկէ զատ անցուցած իւրաքանչիւր ժամը։ Յաջորդաբար ինը զաւակներ տուաւ անոր, զորս կը սիրէր ինչպէս չեն սիրեր թերեւս մայրերու էն խանդակաթները։ Իր ծննդաբերութեանց, ինչպէս նաեւ իր հիւանդութեանց միջոցին, միմիայն Ալպերդին կողմէ խնամուիլ կ'ուզէր, կը փափաքէր անոր ակնարկովը սրտապնդուիլ։ Արքայական պալատները սկսան ցուրտ երեւնալ իր սիրոյն, զոր հովանաւորելու համար յաջորդաբար գնեց Օզպօրնի և Պալմորալի դղեակները։ Հոն, այդ երկու մտերմական յարկերուն մէջ, որոնց սենեակները փոքր ըլլալ կը փափաքէր «Ալպերդի աւելի մօտ գտնուելու համար», այդ դղեակներուն մէջ է որ կատարեալ ամուսին մը և մայր մը եղաւ գորովագութ. «Ամէն տարի, կը գրէ իր օրագրութեան մէջ, իմ սիրտս աւելի կը փարի այս երկու արքայութիւններուն, որովհետեւ հոս ամէն բան իմ ամենասիրելի ամուսնոյս գործն է։»

Ահա կին մը, որ պաշտելի ըլլալու աստիճան բարձր օրինակ մը կուտայ ամուսնական իտէալ սիրոյ, համակրութեան։ Այսպիսի կին մը ակնածելի պիտի ըլլար ի՛նչ դիրքի մէջ ալ գտնուէր։ Եւ սակայն աշխարհի մեծագոյն մէկ կայսրութեան վեհապետուհին էր, այն կայսրութեան որուն ստացուածքներուն վրայ արեւը մայր չի մտներ։ Ու աշխարհի հնար եղածին չափ բարձր դիրքին մէջ գտնուող այդ կինը ամէն ջանք և անձնուիրութիւն ի գործ կը դնէր, չզգացնելու համար իր ամուսնոյն թէ սահմանադրապէս երկրորդական դիրքի մը մէջ կը գտնուի իրմէ։

Ո՛րքան աչքի զարնող հակապատկեր պարզ դասակարգի պատկանող այն կիներուն հետ, որոնք իրենց իրական կամ մտացածին առաւելութիւնները իրենց ամուսնոյն երեսին զարնելու առիթ կը փնտռեն, ցուցնելու համար իրենց գերակշռութիւնը, ընդվզելու համար ամուսնական սիրոյ դէմ, համակերպութեան դէմ, և որոնք իրենց ծնողական գուրգուրանքն իսկ կը մոռնան երբեմն անարդարանալի պատճառանքներով։

Վիքդորիա Թագուհին ամբողջ կեանքին մէջ իր անձին օրինակովը ցուցուց թէ՝ ի՛նչպէս պէտք է ապրի առաքինի կին մը, ի՛նչ զբաղումներ պէտք է ունենայ առաքինի ընտանիք մը, և իր մաքուր, անքննադատելի կեանքովը խորապէս ազդեց իր ժողովուրդին նկարագրին վրայ, մեծապէս նպաստեց անոր բարքերու ազնուացման, և այն աստիճան յառաջացուց մասնաւոր բարեգործութիւններով մեծ արդիւնքներ երեւան բերուիլը, որ ատիկայ Անգլիական ազգին երկրորդ բնութիւնը եղաւ։

Եթէ իր վաթսուն և չորս տարուան իշխանութեան միջոցին, քաղաքականապէս, տնտեսապէս, նիւթապէս Անգլիոյ ըրած մեծամեծ յառաջդիմութեանց մէջ մաս ունին նոյն ժամանակամիջոցին Անգլիոյ մէջ եկող գացող բոլոր մեծ մարդիկը, Անգլիական ժողովուրդին նկարագրին ազնուացումը, բարոյականին բարձրացումը՝ կրնանք ըսել թէ զուտ իր գործն է, և ասոր համար է որ Անգլիոյ—և համայն աշխարհի—էն բարձր և զարգացած դասակարգէն մինչեւ էն յետինը, ռամիկը, հաւասարապէս խորունկ յարգանք կը տածէին Անգլիոյ Թագուհիին նկատմամբ, և անոր անունին արտասանուիլը բաւական կ'ըլլար ամենէն կոշտ գործաւորն անգամ ակնածալից ինքնամփոփման մը մէջ ձգելու։

Ահա՛ վարձատրութիւնը անհատական մաքուր բարոյականին։ Անոր տեղը կը պաշտուի պարզապէս։

ԶԱՐՄԱՅՐ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԱՅԺՄԷՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մինոսը Հնդիկ Մանուն է

Իր պատմական հմտութեան ծանօթ Նաթանեան էֆ. յօդուած մը հրատարակած էր տեղական թերթի մը մէջ, որ մեր ուշադրութիւնը գրաւեց։ Այս մասին կը փափաքինք դիտողութիւն մը ընել, ընթերցող հասարակութիւնը հնախօսական ու ազգագրական վերջին հետազօտութեանց անհաղորդ չթողելու համար։

Ընթերցողները կը յիշեն թէ՝ Գանտիայի մէջ հնագիտական կարեւոր գիւտ մ'եղաւ։ Գտնուած է Մինոսի պալատը որ Քրիստոսէ թուականէն 1500 տարի առաջ շինուած էր։ Պալատին մասին գոհացուցիչ տեղեկութիւններ հաղորդուեցան։ Բայց խնդիր է մանաւանդ գիտնալ թէ արդարեւ ասանկ անունով անձ մը ծնա՞ծ է Կրետէ կղզւոյն մէջ, և նաեւ ինչէ՞ն է որ իրեն կը վերագրուին համանուն օրէնքները։

Հին պատմագիրները այդ կղզեցիները Քանանացիներէն սերած կը համարեն։ Արդի հնագիտական գիւտերէն ծանօթ է մեզի թէ այդ Քանանացի կոչուածները Քետացիները կամ Հաթեաններն էին որոնց մասին խօսուած է արդէն «Այցելութիւն մը Կայսերական Թանգարանը» յօդուածներուն մէջ։ Կրետէի պէս Կիպրոս կղզին ալ Քետացիներուն ձեռքն էր։ Միջերկրականի Արեւելեան ափունքին այդ զոյգ մը մարգարիտներուն մէջ Հաթեան աշխարհակալները և քաղաքակրթութեան կը յաջորդեն Փիւնիկեցի գաղթականներ իրենց ազգային նենգամիտ նկարագիրով զեղծ ու մեղկ կենցաղով։ Յոյները Քրիստոսէ հազիւ 10 դար առաջ փոքր Ասիոյ ծովեզերքը հաստատուելէ ետք կը գաղթեն նաեւ Կրետէ ու Կիպրոս։ Քրիստոսէ վեց դար առաջ այդ երկու կղզիները հելլենական քաղաքակրթութիւնը որդեգրեցին։ Հին Հաթեան ու Փիւնիկեցի տարրերը անէացած կամ ձուլուած էին Յոյն գաղութներու հետ։ Ո՛չ միայն կղզիները Հելլենական քաղաքակրթութեան ազդեցութիւնը կրեցին, այլ և կղզիներուն պատմական դէմքերն ու դէպքերն ալ որով ջնջուեցաւ յիշատակը Քետացիներուն և Փիւնիկեցիներուն։ Կրետէի նախ հելլէն երկրատէրերը Յոյն կարծուեցան յետագայ դարերու մէջ, և Քետացիներու և Փիւնիկեցիներու մեծագործութիւնները վերագրուեցան գաղթական Յոյներուն, ինչպէս անգոյ Մինոսի օրէնքներն ալ։ Հայ օրաթերթ մըն ալ միամտօրէն գտնուած պալատը հելլենացուցած էր։ Ի՞նչէն է ատիկա։

Հարցուցէք ընդհ. ժամանակագրութիւն սորվող դպրոցականի մը կամ քիչ շատ զարգացած, գրիչ ալ շարժող, անձերու ալ թէ ո՞վ էր Մինոս։ Գիտե՞ք ի՛նչ կը պատասխանեն. — Մինոս յոյն էր և համանուն օրէնքներն ալ յունական մտքի յղացում։ Գրուած հնագիտական գիւտն ալ կարդալով՝ անանկ մը պիտի կարծուի թէ Կրետէի մէջ գտնուածը Հելլէն վաղեմի քաղաքակրթութեան բեկորներէն է։ Դեռ աւելին կայ։ Պիտի կարծուի թէ իրապէս Մինոս անունով անձ մը եկած համանուն օրէնքները Կրետացիներուն տալէն զատ, շինած է նաեւ Կրետէի Լաբիւրինթոսը, որուն հետքերը գտնուեցան այս օրերս։ Փակագծի մէջ աւելցնենք թէ Կրետէի Լաբիւրինթոսէն զատ, Եգիպտոսի մէջ, Մերիսեան լճին եզերքն ալ, կար երկյարկ Լաբիւրինթոս մը, որուն ստորին յարկը լճին ջրերուն մէջ կառուցուած էր։ Իրաւ է թէ Լաբիւրինթոս պալատը 3400 տարուան (=Քրիստոսէ առաջ 1500+ Քրիստոսէ ետք 1900) հնութիւն մըն է, բայց Կրետացի Մինոս անունով մէկը աշխարհ եկած չէ. իսկ շէնքը Քետացի ճարտարապետութեան մէկ հրաշակերտն է։ Մինոսի մասին աւանդուածը լոկ միւթոս մըն է, սովորական բառով աւանդավէպ մը։

Յունական միթաբանութեան մէջ երկու Մինոս կը յիշուի. 1. Կրետէի թագաւոր Մինոս, Զեւսի և Եւրոպիոյ որդին, Սարպեդոնի եղբայրը և հայր Դեւկալիոնի ու Արիադնէի։ Իր մահէն ետք, Մինոս Դժոխքի մէջ դատաւոր կարգուեցաւ, ուր ըստ Վիրգիլիոսի, ձեռքը քուէատուփ՝ անաչառօրէն կը դատէր մեռեալներուն ուրուականը։ 2. Առաջին Մինոսին թոռն էր Մինոս Բ., Ասիկա Մինոս Ա.ի որդի Լեւկաստէսի ու Կորիբասի դուստր Իտայի զաւակն էր որ ամուսնացաւ Պասիփայէի հետ։ Մինոս Բ. վերջապէս յաջողեցաւ Կրետէի թագաւոր ըլլալ աստուածներու շնորհիւ։ Թէ՛ ինք աստուածներու սիրելի է, և թէ՛ կրնայ իր խնդրածը անոնցմէ ստանալ, ծովու աստուած Պոսիդոնի զոհ մը ըրաւ և խնդրեց որ ծովէն ցուլ մը դուրս հանէ։ Խոստացաւ ծովածին ցուլը Ծովակալ աստուածին զոհել։ Իսկոյն ծովեզերքը գեղեցիկ սպիտակ ցուլ մը տեսնուեցաւ։ Հակառակորդները այդ ցուլը պահեցին և տեղը ուրիշ մը դրին։ Մինոս անցած դարձածէն տեղեկութիւն չունենալով զոհեց զայն։ Ծովու աստուածը զայրացած՝ պատժեց Մինոսը, կինը Պասիփայէ սիրահարուեցաւ ցուլին և ծնաւ Մինովացուլը = Մինոտաւրոսը։ Մինոս իր ապօրինի զաւակը Լաբիւրինթոսի մէջ արգելքի տակ դրաւ զոր շինել տուած էր Դեդալոսի հետ։ Բազմաթիւ զաւակներ ունեցաւ որոնցմէ ոմանք յաւերժահարս էին։ Զաւակներէն մէկը Գլաւկոս, մեղրի տակառի մը մէջ խեղդուեցաւ։ Աշխարհակալել կ'ուզէր նաւատորմիղով. գնաց պաշարեց Աթէնքը ուր կ'իշխէր Նիսոս։ Պաշարումը երկար տեւեց։ Մինոս Զեւսի օգնութիւնը խնդրեց։ Զեւս ալ ժանտախտով մը աւերեց սրբեց Աթէնացիները։ Ի զուր զոհուեցաւ Հիակինթիտէսը՝ պատուհասին առաջքը առնելու համար։ Վերջապէս, պայմանի մը համաձայն, Աթէնացիները հաշտութիւն առաջարկեցին Մինոսի և խոստացան տարուէ տարի 7 մանչ և 7 աղջիկ ղրկել Լաբիւրինթոսի մէջ փակուած Մինոտաւրոսի իբր ճարակ։ Աթէնացիները երկու տարի իրենց խոստումը պահեցին։ Բայց երրորդ տարին Թեսէոս գնաց կեանքին վերջ տուաւ այդ մարդակեր ճիւաղին, և պատերազմեցաւ Մինոսի հետ։ Դեդալոս Սիկիլիա փախաւ։ Մինոս անոր հետապնդեցաւ, բայց բաղնիքի մը մէջ կենազուրկ եղաւ։

Մինոս այն ինչ իշխած էր, Զեւսէն ստացաւ վարչական հրահանգներ։ Զեւսի խորհրդով խմբագրեց իր համանուն օրէնքները և երկիրը երեք նահանգի բաժնեց, և նաւատորմիղ մը պատրաստեց։ Ինը տարին անգամ մը Մինոս նուիրական քարայրը առանձնացած՝ Զեւսի հետ կը տեսակցէր և կը խորհրդակցէր։ Իրեն վերագրուած անըղպաստ գեղեցկութիւնները Աղեքսանդրիոյ դպրոցին գործն են։ Հելլէն հին միթաբանութեան մէջ անանկ բան չկայ։

Այդ միւթոսը մերկացնելով իր առասպելական գոյներէն՝ սա՛ կը հասկցուի որ մշակուած ուժեղ տարր մը, Քետացիներն ու Փիւնիկեցիները որոնց գործերը խառնած են յանձին Մինոսի, աշխատած է երկիրը քաղաքակրթել։

Բայց ինչէ՞ն է որ յունական միթաբանութեան մէջ Կրետէի քաղաքակրթութեան հայրը Մինոս կը կոչուի։ Ամէնէն հետաքրքրականը այդ կէտն է։ Ամէն ցեղերու մէջ աշխարհահեղձ ջրհեղեղի մը յիշատակը կայ. Հնդիկները կ'աւանդեն թէ ջրհեղեղէն ազատեցաւ միայն Մանու Վայվասվաթա։ Ռիկ-Վէտա ալ կ'երգէ թէ Մանու Վայվասվաթա եղաւ մարդկային ազգի երկրորդ նախահայրը։ Շնորհակալութեան համար աստուածներու ողջակէզ մատոյց։ Ս. Գրքին մէջ Նոյի մասին ինչ որ կը պատմուի, նոյնը կ'աւանդուի Մանուի վրայ։ Հին Գերմանացիներն ալ ըստ Տակիտոսի, սերած են Մաննոս կոչուած անձէն, որ Տուիսքոյի, հողածին աստուածին որդին էր։ Բուհն գիտնականօրէն հաստատեց թէ Մաննուս գերման ձեւը նոյն է Սանսկրիտ Մանուի հետ։ Նոյն աւանդութիւնը կելտական ժողովուրդներու մէջ ալ կար զոր մասնանիշ ըրաւ Բիքթէ իր Origines indo-européennes գործին մէջ։ Մաննուս կամ Մաննու կելտացիներէն կը կոչուի Մէնիվ որ Բարտերուն նախահայրն էր։ Յունական միթաբանութեան մէջ ալ, Մինոս որ ձայնաբանօրէն ու ձեւաբանօրէն Հնդիկ Մանուի, Գերման Մաննուսի և Կելտական Մէնիվի հետ նոյն է, կ'ըլլայ Կրետէ կղզւոյն առաջին օրէնսդիրն ու առաջին թագաւորը որ ամբողջ Հելլենացիներուն ալ օրէնք կուտայ։ Միակ սա է տարբերութեամբ որ Հնդիկ Մանուն երկու Մինոս կ'ըլլայ Յոյներուն մէջ։

Թէ Մինոսը Հնդիկ Մանուն է, կ'ապացուցուի նաեւ իր Դժոխքի մէջ դատաւոր կարգուելէն։ Նոյնը կայ նաեւ Հնդիկ երանեան աւանդութեան մէջ։ Ըստ Հնդիկ միթաբանութեան, Եամա, Մանուի եղբայրը կը կատարէ Դժոխքի մէջ դատաւորութեան պաշտօնը,

մինչ Ցոյն միթաքանութիւնը կ'ուսանդէ թէ Մինոս իր Ռատամանթէս եղբօր հետ դատաւոր կարգուած էր։ Ռատամանթէս ալ կընշանակէ մական ճոճող, տիտղոս մը՝ որ կը կրէը իբրեւ դատաւոր։ Հնդիկ տիտղոս մը յունական միթաքանութեան մէջ անձնաւորուելով՝ Մինոսի եղբայրն ու բարձրակիցը կ'ըլլայ։ Եւմա անունը Պարսից հին ըզրոյցներուն մէջ երիմա ձեւը կրելով կ'ըլլայ առաջին թագաւորը և առաջին օրէնսդիրը։ Քուէն Մինոսի և Մանուի նոյնացումը ապացուցանելու համար, նաեւ մէջ կը բերէ գոհի պարագաները։ Մանու կը գոհէ զաւակներ ունենալու, իսկ Մինոս իշխանութեան բարձրանալու համար։ Հնդիկ միթաքանութեան մէջ ալ Մանուի Միթոսէն անբաժան է ցուլը։ Ցոյն Մինոտաւրոսը կը լափէ Քշնամիները, իսկ Մանուի հրաշածին ցուլը իր ձայնով ահ ու սարսափ կ'ազդէ Ասուրաներուն և Ռաքշասաներուն, այսինքն Հնդիկ տրիներուն Քշնամի բարբարոկ ցեղերուն։ Փիւնիկեցիները կրնամ կղզիին մէջ հաստատուելէն ետքը, Մինոտաւրոսը ազգայնացուցին և ստեղծեցին իրենց Բահազ Մողոքը որ ցուլակերպ կուռք մըն էր, և որուն հրաշէկ բազուկներուն մէջ պզտիկ մանուկներ կը նետէին զոհելու համար, որպէս զի սղոքէը և չպատուհասէը ժողովուրդը։

Ահա Հնդիկ պարզ Միթոս մը որ եւրոպական զանազան տեղեր չրջան մը ընելով՝ կուգայ կը մտնէ Փիւնիկէ, և հոս աւելի անագորոյն նկարագրով աստուածի մէջ կը մարմնանայ։ Դիտելի կէտը սա է թէ այդ Միթոսն ո՛րչափ variantներ կրած է, և ձրիաբար ի՛նչեր վերագրուած են զայդ անձնաւորող Մինոսի։ Մինակ այդ միթոսը չէ որ այդչափ եղանակաւորուած և այլաձեւած է, ասոր նման հազարաւորներ կարելի է գտնել հին ազգերու տարեգրութեանց մէջ որոնց ծանօթ դէմքերու մեծ մասը երբէք գոյութիւն ունեցած չեն, այլ անձնաւորուած միթոսներ։ Առանց հաստատուն կռուանի մը, մինակ հիներուն աւանդածին վրայ յենելով՝ բաներ մը ըսելը քիչ մը անեղելի չէ՞ք գտներ։ Նաթանեան էֆ.ի Մինոսի պալատին առթիւ ըրած խորհրդածութիւնը, ըսա մեզ, լոկ անձնական է և իրերն ու դէմքերը կ'ուզէ այնպէս տեսնել։

ՀԱՍԿԱՒԱԶ-ԳԻՇԵՐՈՒԿ

ՊԱՏԱՍԽԱՆ ՄԸ

... Խմբագիր։

Ցունվար 29 Թուակիր պատուիրած Թերթիդ մէջ ցաւօք կարդացի Իզմիրէն նամակ մը։ Խիստ հաւանաբար չախչախեալ մրցակէց մը վարձուած մը ըլլալ կը թուի այդ նամակագիրը։ Բայց քանի որ այս անգամ գլխաւորաբար իմ անձիս վերաբերութիւն ունին այդ տողերը, պարտ կը համարիմ, ներկայս ուղղել, խնդրելով որ հաճիք հրատարակել ձեր Թերթին մէջ։

Քանի որ իրը փաստ վերջերս մեռնող վարժապետի դէպքը յառաջ բերուած է, նախ կը փութամ ատոր պատասխանել Թէ՝ յիշեալ վարժապետը ընկերութեանս ապահովագրուած է իմ Նիւ-Եորքի ծառայութեան մէջ մնալէս տարիներ առաջ։ ուստի աւելորդ է հաստատել Թէ՝ այդպիսի սխալ մեկնութիւններ և կամ հասկցողութիւններ ընդ մէջ իմ և ապահովագրեալին չեն կրնար տեղի ունեցած ըլլալ, իսկ եթէ խնդիրը Նիւ-Եորքի պաշտօնէին տուած տարբեր մեկնութեանց քան Թէ Բոլնի մէջի պարունակութեանց վրայ է, (ինչ որ այս օր դժուար է հաստատել քանի որ ապահովագրեալը մեռած է) այդ ալ կարելի չէ, վասն զի Նիւ-Եորք ընկերութեան տնօրէնները դիտեն իրենց ընտրած պաշտօնեաները։ Այդ կարգի պաշտօնեաներ պէտք է փնտռուին ուրիչ գործակալութեանց մէջ Թողունք բոլոր ատոնք, ապահովագրեալ մը երբ իր բոլիսը իրեն ներկայացուի, կը ստորագրէ սա վերնագրութեամբ։—«կարդացի և ընդունեցի համաձայն կամացս գտնելով»։ Ուրեմն ի՞նչ իրաւունք կ'ունենայ ապահովագրեալ մը ի վերջոյ առարկութիւններ ընելու և սուտ ու փուտներու զոհ դացած եմ ըսելու, և ո՞րքան աւելի ապուշ պէտք է ըլլայ մէկը երբ Ֆրանսերէնի իսկ հմուտ ըլլայ և այդ առարկութիւնը ընէ։ Արդարեւ ցաւալի է ազգային վարժարանաց մէջ ծառայողի մը ընտանիքը տեսնել այսօր անճկութեան մէջ, բայց ինչպէ՞ս կեանքի ապահովագրութիւնը հասնի օգնութեան, քանի որ հանգուցեալը երկու տարի առաջ վճարումները դադրեցուցած, և ի փոխարէն իր վճարմանց գումար մը*

գանձած էր, միթէ կո՞յ ընկերութիւն մը որ օգնէր այսպիսի պարագայի մը մէջ։ Գալով Իզմիրցիներու դէմ բռնած ընթացքիս զանոնք ապահովագրելու համար, կը ցաւիմ որ այնպիսի անվայել ձեւ մը տուած է նամակագիրը իմ գործելու եղանակիս մասին։ Իրողութիւնը Իզմիրցիները խիստ լաւ գիտեն, և յուսամ Թէ գտնուինչատեր որ պիտի ուզեն հաստատել հրապարակաւ ճշմարտութիւնը։ Այո, չեմ կրնար ուրանալ Թէ ունիմ բաղդը վայելելու յարգանքը և համակրանքը իմ իսկ զաւակներուն, մանաւանդ բարի Իզմիրցիներուն, բայց միթէ չե՞մ արժանի։ Իզմիրցիները քաջ գիտեն. որքան որ արիւն, ուսեալ, խելացի, վաճառական ևն. են, Թէ ես եղայ երբ առաջին անգամ այցելեցի իրենց քաղաքը, և հիմը դրի կեանքի ապահովագրութեան, վարժեցուցի զանոնք լրացնելու իրենց մէկ պակասը, որ կեանքի ապահովագրութիւնն էր։ Ո՛վ զանոնք խրախուսեց, ո՛վ զանոնք քաջալերեց, ո՛վ եղաւ պատճառ այդ օգտակար, անվիճելի բարոյական ձեռնարկին ընտելացման։ կը պարծիմ յիշելու Թէ այդ քննիչ պատուիրակը Նիւ-Եորքինն էր, որուն կարծեմ կը պարտի ամէն Իզմիրցի կեանքի ապահովագրութեան ընտելացումը։ Թերեւս չափազանց հպարտ համարուին վերջին տողերս. բայց քանի որ իրողութիւն մըն է, չեմ կարող լռել։ Եթէ գտնուին այդ ապահովագրեալներէն այնպիսիներ, որոնք կարենան հաստատել Թէ իրենց ձեռքը ունեցած «բօլիս»ները համաձայն չեն ժամանակին իմ տուած մեկնութիւններուս, և կամ կարենան հաստատել Թէ իրենց ձեռքը ունեցած «բօլիս»ին պայմաններէն աւելի նպաստաւոր պայմաններով ուրիչ ընկերութիւն մը (անշուշտ հաստատուն) կրնայ «բօլիս» մը շնորհել մեւնոյն բլանին վրայ, ահա հրապարակաւ կը յանձնեմ Թէ այդպիսի պարագայի մը մէջ պատրաստ եմ 100 ոսկի նուիրել ազգային բարեգործական հաստատութեան մը։ Ահա առիթ մը ազգային հաստատութեան մը չահեցնելու, խնդրեմ Թող մէջ տեղ ելլեն։

Այս առթիւ հրապարակաւ կը յայտարարեմ Թէ, որքան ատեն որ Նիւ-Եորքէն աւելի հաստատուն և աւելի նպաստաւոր պայմաններով ի նպաստ ապահովագրելոց ընկերութիւն մը չըլլայ աշխարհի մէջ, պիտի գործեմ և պիտի մնամ միշտ Նիւ-Եորք հսկայ ընկերութեան անուան, և պիտի ձգնիմ ամէն մարդ այդ ընկերութեան անդամակից ընելու, զոհելով անձնական չահերս և այլ ընկերութեանց վարձատրութիւնները։

Գալով այդ Իզմիրի նամակագրին, եթէ քաջութիւնը ունի խնդրեմ որ հաճի ինձ ցոյց տալ անունները՝ հանդերձ պարագայիք՝ այն անձերուն, որոնց դէմ սուտ ու փուտ խօսքեր եղած են և Նիւ-Եորք ժամերիկեան ընկերութեան անպատիւ ըլլալը հրապարակաւ ծանուցանէ, իր ստորագրութեամբ։

Քննիչ-պաշտօնէակ
Ա. ՉՈՒՀԱՃԵԱՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԳԼԻՈՑ Նոր Թագաւորը պատգամագիրներ ուղղերէբրանակինենաատորմին սպաներուն և զինուորներուն։ Այս պատգամագիրները գրեթէ իրարու յար և նման են իմաստով, և իրենց ամբողջական բնագիրն է հետեւեալը.

—Կը փափաքիմ սրտագին չնորհակալութիւններս յայտնել նաւատորմին (կամ բանակին), այն նշանակելի և փայլուն ծառայութիւններուն համար, զորս մատոյց երկար և փառաւոր իշխանութեանը միջոցին սիրեցեալ մօրս, Թագուհիին, որուն գահը բարձրացած եմ այսօր։ Ն. Վեհափառութիւն Թագուհին, որ միշտ կը հպարտանար նաւատորմին քաջութեան վրայ, և պաշտպանն էր մեր ծովեզերքներուն և վաճառականութեան, ամենամեծ չահագրգռութեամբ դիտած է այն մեծամեծ յառաջդիմութիւնները, զորս նաւատորմը ըրած է իր իշխանութեան օրով, և անոր մէջ մտցուցած է ոգեբացեալ եղբայրս։ Ես ալ իմ կարգիս նաւատորմը ընտրած եմ իրրեւ նախնական կրթութիւն երկուզաւակներուս։ Հակելով ձեր չահուն և բարեկեցութեան վրայ, վստահութիւնս կը յայտնեմ այն անխախտ հաւատարմութեան համար, որ ձեր ընտիր արուեստին ծառանգութիւնն է։ «ՏՕՒՐՐՏ»

Թագաւորը նոյնիմաստ հեռագրով մը շնորհակալութիւն յայտնած է նաեւ Հնդկաստանի բանակին։

ՍՈՒԴԻ ԱՐՏԱՑԱՑՏՈՒԹԻՒՆԸ կը չարունակուի ամբողջ Անգլիոյ մէջ։ Անցեալ կիրակի օրը զուտ կրօնական հանգամանք մը առեր է։ Անգլիոյ բոլոր եկեղեցական աթոռներուն մէջ, Հռոմէական և Բողոքական, դամբանական-

ներ արտասանուեցան, և բոլոր բողոքական եկեղեցիներուն մէջ հոգեհանգստեան պաշտօններ կատարուեցան։ Սէնթ-Բօլ Մայր եկեղեցիին մէջ հանդիսաւոր պաշտօններ կատարուեցան, որուն ներկայ գտնուեցան խուռն և ինքնամիտ բազմութիւն մը։ Առաւել քան երբէք սուգի հագուստ կրել անհրաժեշտ դարձած է։ Լոնտոնի մէջ անցեալ կիրակի օրը չկար և ոչ իսկ կին մը, որ սեւ չրջազգեստ և սեւ գլխարկէ ուրիշ բան կրէը։ Չկար այր մարդ մը որ իր գլխարկին կամ իր ձախ թեւին վրայէն չզարշ մըևկամ սեւ փողկապ մը չունենար։ Թագուհիին մահուան յաջորդ օրն իսկ 1,700է աւելի հեռագիրներ ուղղուեր են Բարիզի դերձակուհիներուն, նորաձեւութեանց վաճառատուներուն են., որպէս զի անմիջապէս սուգի հագուստներ պատրաստուին և դրկուին։ կիրակի կէս օրէն ետքը բազմաթիւ անձեր կարգով անցան Թագուհիին դագաղին առջեւէն։ Բայց պարզ ժողովուրդը չկրցաւ մտնել հոն և չափահ ընդունուիլ ալ։ Մեռելական սենեակը ընդունուողները անոնք էին միայն որոնք յարաբերութիւն ունեցած են արքունիքին հետ, սպաներ և նաւազներ, պաշտօնական համազգեստով, բարձր պաշտօնատարներ ևն։ Վեհապետուհիին Թագը որ կը գտնուի Թագուհիին դագաղին վերեւը, և որուն ադամանդները կը չողչողան մութին մէջ, Թագաւորին ձեռքովը իսկ հոն դրուած է։ Թագուհիին ախոռապետ գնդ. Քարրինկդըն և ուրիշ երկու բսպաներ կարգաւ հսկողութիւն կը կատարեն։ Դագաղը մեռելական սենեակին մէջ պիտի մնայ մինչեւ չաբաթ առաւօտ, և նոյն օրը ի ներկայութեան բոլոր եւրոպական տէրութեանց տորմիղներուն, և անհուն բազմութիւն մը աչքերուն տակ պիտի կատարէ իր Ուխտսոր վերջին ուղեւորութիւնը։

ԱՆԳԼԻՈՑ ՀՌՈՄԷԱԿԱՆՆԵՐԸ.— Ուէսթմինսդրի արքեպիսկոպոս կարտինալ Վօկան, իրրեւ հաւատարիմ հպատակ Անգլիոյ գահուն, իր ցաւակցութիւնը ուղղեր է Էտուըրտ Է. Թագաւորին։ Անգլիացիները կը զարմանան Թէ ի՛նչու հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուած չէ հռոմէական եկեղեցիներու մէջ Վիքտորիա Թագուհիին յիշատակին։ Կրօնական բացարձակ անկարելութիւն մը կայ այդ մասին։ Հռոմէական եկեղեցին կ'աղօթէ անոնց հոգիին համար միայն, որոնք կը ճանչեն իր հեղինակութիւնը։ Պապը, իրրեւ պետութիւններէն ճանչցուած վեհապետ Վատիկանի արքունիքին պատկանող բարձրատիճան կղերական մը պիտի ղրկէ, յուղարկաւորութեան ներկայ գտնուելու իր կողմէ։ Ասիկայ զուտ դիւանագիտական գործ մըն է, զոր Լէոն ԺԳ. չէ վլացած ընել Գերմանիոյ և Ռուսիոյ հանգուցեալ վեհապետներուն ալ։ Բայց կրօնական արարողութիւն չի կատարուիր օտարոդանաններու հոգիին համար։

Վիկհելմ կայսրը կիրակի օրը Քօուըսի մէջ ընդուներ է Լոնտոնի գերման դեսպանատան, հիւպատոսարանի անդամներուն և ուրիշ պաշտօնատարներու չնորհաւորութիւնները՝ իր ծննդեանը տարեդարձին առթիւ։ Ծիչուած պաշտօնատարները նոյն օրը Օզպորնի դղեակը երթալով ընդունելութեան սրահ մը առաջնորդուեր են, ուր կը գտնուէին գերման կայսրը, գահաժառանգ իշխանը, Թագուհիին և Թագաւորին արքայական գերդաստանները, և սպաները այն անգլիական և գերմանական մարտանաւերուն, որոնք այս պահուս Քօուըս կը գտնուին։ Վիլհելմ կայսրը ընդուներ է բոլոր ներկաներուն չնորհաւորութիւնները, բայց ճառ չէ խօսուեր։ կայսրը յետոյ իր մտերմական բնակարանը քաշուեր է։ Վիլհելմ կայսրը չատ գոհ մնացեր է անգլիական բանակին մառէչալ նշանակուած ըլլալուն համար։ Մառէչալի սուրը Ն. Վեհափառութեան ներկայացուեր է Քոնոդի դուքսին կողմէ։ կէս օրէն վերջը Վիլհելմ կայսրը «Հոհենձոլէրն» զբօսանաւը երթալով ներկայ գտնուեր է իրեն ի պատիւ տրուած հացկերոյթին։ Ւրիկ վերջը Անգլիոյ Թագաւորը և արքայական գերդաստանին անդամներէն ոմանք այցելեր են կայս. զբօսանաւը և ընդունուեր են Վիլհելմ կայսեր կողմէ։ Յետոյ Թագաւորը և իր հետեւորդները Օզպորն դարձեր են։

Գերմանիոյ մէջ մեծ հանդարտութեամբ տօնուեր է Վիլհելմ կայսեր տարեդարձը։ Ո և է լուսավառութիւն չէ եղեր, կայսեր փոխարէն համձայն։ Միայն Քնդանօթի սովորական հարուածներով ողջունուեր է տարեդարձը, բայց ո և է պաշտօնական հացկերոյթ չէ տրուած։

ՎԻՐՏԻԻ ՎԵՐՋԻՆ ՎԱՑԵՐԿԵԱՆՆԵՐԸ.—Արդէն ծանուցինք իտալացի հանրածանօթ երգահանին մահը, կենսագրական մանրամասնութիւններով։ Միլանէն հասած հեռագիրները կ'ըսեն Թէ Վէրտի չատ հանդարտութեամբ մեռած է, երկու օրուան հոգեվարքէ վերջը, և առանց իր գիտակցութիւնը վերստանալու։ Մեռնելէ առաջ Վէրտի նչանակելի կենսականութիւն մը ցոյց տուեր է, այնպէս որ զինքը դարմանող բժիշկները զարմանքին չեն կրցեր զսպել։ Քանի մը անգամ չնչառութիւնը դադրեր է, և ամէն մարդ մեռած կարծեր է զինքը. բայց հետզհետէ սիրտը նորէն բաբախել սկսեր և հիւանդը նոյն իսկ կրցեր է ձեռքը սրտին և վզին տանելու չափ ոյժ ըստանալ։ Վէրտիի Թուղթերուն մէջ գտնուեր է պահարան մը որուն վրայ սա բառերը գրուած էր.—«Մեռնելէս վերջը բացէք»։ Պայը իր օրհնութիւնը ղրկեր է։ Թէեւ Վէրտիի մահը ժամէ ժամ կը սպասուէը, սակայն լուրը մեծ յուզում յառաջ բերեր է Իտալիոյ մէջ։ Մահուան օրը ահագին բազմութիւն մը հաւաքուեր է Վէրտիի բնակած պանդոկին առջեւ։ Աչխարհի ամէն կողմերէն ցաւակցական հեռագիրներ կը տեղան։ Թատրոնները, զբօսարանները, չատ մը վաճառատուներ և խանութներ և դպրոցները փակուած են։ Գրեթէ բոլոր տուներուն վրայ սեւով ծածկուած դրօչակներ պարզուեր են։ Միլանի Թաղապետութիւնը չբեղ Թաղում մը ընել որոշեր է, և յայտարարութիւն մը հանելով մեծ գովեստներ չապյլեր է հանգուցեալ երգահանին։ Ժողովուրդը անհուն ցաւ զգացած է լսելով մահը մեծ երգահանին, որ Իտալիոյ կենդանի փառքերուն ամէնէն մեծը կը ներկայացնէր։ Միլանէն կը հեռագրեն Թէ Վէրտիի յուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցեր է առջի օրը, հուն բազմութեան մը ներկայութեանը։ Վիքտոր Էմմանուէլ Թագաւորը յատուկ ներկայացուցիչ մը ղրկած էր, և Իտալիոյ բոլոր քաղաքներէն պատուիրակութիւններ ներկայ կը գտնուէին։ Ծաղկաչուքութիւնը չատ փառաւոր եղած է, և ո և է միջադէպ չէ պատահած։

ՋԱՐԸ ԵՒ ՋԱՐՈՒՀԻՆ բաւական երկար բացակայութենէ մը վերջը Բեռլերսպուրկ դարձեր են անցեալ չաբաթ օրը, և խանդավառ ցոյցերով ընդունուեր են։ Նոյն օրը առտուն կանուխ քաղաքը տօնական երեւոյթ մը առած էր։ Տուները գորգերով և կայս. գինանշաններով ծածկուած էին։ Ծաղթական կամար մը կանգնուած էր Նիքօլա կայարանին առջեւ, կայս. Զինանշաններով, Թագով ևն. զարդարուած։ կամարին մէկ կողմը հաստատուած էր աղուոր վրան մը, ուր մայր կայսրուհին, գահաժառանգ մեծ-դուքսը, բոլոր մեծ-դուքսերը և դքսուհիները, ներքին գործոց նախարարը ևն. Ջարին և Ջարուհիին գալուն կը սպասէին։ Ջարը ժողովուրդին խանդավառ ծափերուն մէջ կայարանէն Խաղանի մայր եկեղեցին գացեր է, ուր մեդրապոլիտը բարի գալուստ մաղթեր է ն. Վեհափառութեան։ Ցետոյ Նիքօլա Բ. ձմեռնային պալատը գացեր է, և զինքը ողջունելու համար քաղաքին բոլոր եկեղեցիներու զանգակները հնչել սկսեր են։ Նէվսքիի հրապարակին վրայ զօրքերը բարևի կեցած էին, իսկ ձմեռնային պալատին առջեւ չարուած էին դպրոցականները ևն.։ կէս օրէն վերջը Ջարը և Ջարուհին Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցին երթալով աղօթքերեն ետքանտր Գ. կայսեր գերեզմանին վրայ։ Իրիկունը քաղաքը չքեղապէս զարդարուած էր։

ՀԱՐԱԽ. ԱՓՐԻԿԵԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ.—Լոնտոնի պատերազմական պաշտօնատունը Լորտ Ռիչընըրի հետեւեալ հեռագիրը հաղորդած է լրագիրներուն։—Բլեդոէյն, 27 յունվ.— «Բարեյոյսի արեւմտակողմը մեր զօրքերը դէպի հիւսիս կը քալեն Ռլան Ուիլերմէն, մինչ Միտլէնհոլի գունդը Իւնիօնտէյլի արեւմտակողմը կը գտնուի, մօտէն սեղմուած գնդապետ Հէկի զօրքերէն։ Արեւելքի կողմը ամէն բան հանդարտ է։ Պօերները խիստ քիչ վնաս պատճառած են գաղթավայրին մէջ, և զօրք չեն հաւաքած բնակիչներէն, որոնց քով իրենց ժողովրդականութիւնը կը կրծնցնեն հետզհետէ»։

Բլեդոէյն, 27 յունվ.— կառախումբ մը որուն մէջ կը գտնուէր Լորտ Ռիչընըրի և զօրաց չոկատ մը, և որուն առջեւէն կ'ընթանար զրահապատ վագրարժ մը՝ գիծը հետազօտելու համար, երէկ Պալմորալի մէջ գծէն ելաւ, ճամբուն տակ գտնուած ական մը պայթելուն հետեւանօք։ Անգլ. զօրքերը անմիջապէս կառախումբէն դուրս

ցատկեցին, դիմադրելու համար Պօերներուն որոնք կրակ կ'ընէին իրենց վրայ։ Բուռն հրացանաճգութենէ մը ետք Պօերները քաշուեցան։ Անգլիացիները կորուստ չունեցան։

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԻ ՕՐԱՑՈՅՑԸ

1901 1318 1901

Տ. Լ.

Օր	ՑՈՒՆՈՒԱՐ	Շաբաթ	Փետրվ.
19	ՈՒՐԲԱԹ, Պահք։ Լ. Փետրուար։	11	1

Արեւ ել	Արեւ մտ
7.02	6 41

ՊԱՏՄԱԿԱՆ.— 1840 յունվար 19/1 փետրվարին Նիմիւրի դուքսը Պելժիոյ Թագաւոր կը հռչակուի։

ՋԵՐՄՈՒԹԵԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ

Նբէկ աստղ Ջերմաչափական ասիճանն է

Կ Պոլիս	12	Դերբենթ	11
Աքքանկէլ	0—4	Բաքիւ	2
Սոֆիա	0—	Աթենք	10
Իզմիր	10	Տրապիզոն	—
Բիւկրեշտ	0—1	Վլաշիա	2
Պուդապեշտ	8	Թրիեստ	8
Սելանիկ	4		

ԱԶԳԱՑԻՆ

ՔՐՈՆԻԿ

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ հաչիւներու մասին մեր ըրած դիտողութիւններուն պաշտօնական հերքում մը չտրուեցաւ որ և է կողմէ, բայց անուղղակի կերպով լսուեցաւ մեզի Թէ՝ այդ միթաքաններու դիտողութիւնները արդար չեն և եղած առարկութիւններուն պէտք չէ կարեւորութիւն տալ։ Այս մասին ունինք ըսելիքներ, բայց հարկ չենք տեսներ զանոնք հրատարակել առ այժմ, որովհետեւ Տ. Ցարութիւն Ս. Պատրիարք Հայրը խոստացած էր ամէն առաջ, յառաջիկայ ամիս միաբանական ընդհանուր ժողով գումարել, և այդ հաչիւները ներկայացնել իրենց։ Մեզի համար կարեւորը համարատուութեան ակզբունքն է, ոչ Թէ որ և է վանքի կամ հաստատութեան ներքին գործը։ Այս պատճառաւ չենք հրատարակեր նաև երուսաղէմէն մեր ստացած մէկ ընդարձակ նամակը, որ պատասխանն է Փաննէլ չաբաթերքի մէջ հրատարակուած խմբագրականի մը և ուրիչ նամակի մը։ Ցօդուածագիրը կ'ըսէ Թէ՝ բոլորովին սխալ է որ Ս. Պատրիարքը Տնօրէն ժողովոյ ատեանը կանչած է հաչիւ պարտնջող միաբաններու կողմէ երեք ներկայացուցիչներ, և յանդիմանած է, ինչ ինչ խորհուրդներ և յորդորներ տալով անոնց. ընդհակառակն կ'ըսէ Թէ Տ. Ցարութիւն Պատրիարք չատ առիթներու մէջ գումարուած միաբանական ընդհանուր ժողովներու մէջ յիշեցուցած է համարատու մնալնոյն, ընդհանուր ժողովին հաչիւ տալու պարտաւորութիւնը։ Դարձեալ նոյն նամակագիրը կ'ըսէ Թէ՝ բողոքող միաբանները երիտասարդ վարդապետներ չեն, Թողունք որ երիտասարդի և ծերի բացատրութիւն չի ճանչնար օրէնքը, բայց այդ դիմումը ընողներուն մէջ 30-40 տարուան միաբաններ կան, որոնք տզգին այդ դարաւոր հաստատութեան իրաւունքները պաշտպանած են և անոնցմէ չատերը ոչ Թէ պաշտօն մը ձեռք անցնելու հետամուտ են այլ նոյն իսկ հիմայ պաշտօններու վրայ կը գտնուին։ Այս մէկ քանի կէտերը միայն յիչելով կը բաւականանք, և աւելորդ կը համարինք մեզ ղրկուած նամակը ամբողջութեամբ հրատարակել, որովհետեւ ինչպէս գրած էինք, փետրվարի մէջ այդ համարատուութիւնը պիտի կատարուի. և այժմէն այդ տեսակ հրատարակութիւններ կրնան վնասացնել նաև անոնք, որոնք համարատութեան սկզբունքին համամիտ ըլլալով, կը փափաքին որ օրէնքը գործադրուի իր ամէն մանրամասնութեամբ։

ՀԱՑ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՆԵՐՈՒ երիցագոյնը Տ. Արիստակէս Արքեպս. Դերճակեան, որ բաւական տարիներէ իվեր Պատտատի Հայոց հովուութիւնը կը վարէր Պատր. Փոխանորդ տիտղոսով, յանկարծամահ եղեր է նոյն քաղաքին մէջ։ Այս տեղեկութիւնը հեռագրաւ հաղորդուած ըլլալով Պատրիարքարան, Ս. Պատրիարքը ի պատասխանի հեռագիր մը ուղղեց երէկ Պաղտատի Գաւառ. Վարչութեան յանձնարարելով

որ յուզարկաւորութիւնը պատշաճ մեծարանօք կատարուի, և գոյքերը պահպանուելով, Աւետիս քհնյ. առաջնորդ Փոխանորդի պաշտօնը վարէ։ Հանգուցեալ եպիսկոպոսը 1828 թուականին ծնած ըլլալով, 72 տարեկան կը վախճանի։ Ինկ Երուսաղիմայ միաբան ըլլալով, 1861 թուականին եպիսկոպոս ձեռնադրուած էր Մատթէոս Կաթուղիկոսէն։ Տ. Արիստակէս արքեպիսկ. չափաւոր ուզում ունեցող հին եկեղեցականներու ներկայացուցիչ մըն էր։ Գաւառական պաշտօններ վարած է կարնոյ, Հալէպի, Բէօթահիոյ մէջ և ուրիշ տեղեր, մասնաւորապես ի Գազտիա ուր Վիճակային վէճերը յուզուած են իր շուրջ, և ո՛վ գիտէ հանգուցեալը ի՛նչերը անցուցած էր մըտքին։ որ իրմէ վերջը Գազտիա այլ եւս օրինաւոր առաջնորդ չունեցաւ և առաժամանակեայ տեղապահներով կը կառավարուի մինչեւ հիմա։

Եթէ Արիստակէս Արքեպիսկ.ի գաւառական պաշտօնավարութիւնները բաւական քննադատուած են ժամանակին, արդարութեան համար պէտք է ըսել թէ տեղ տեղ բաւական գործունէութիւն ցոյց տուած է, մասնաւորապէս յարաբերական խնդրոց մէջ, չնորհիւ Արաքերէնի, Թուրքերէնի և ի մասնաւորի երկրին օրինաց մէջ իր ունեցած հմտութեան։ Այս կերպով կրցաւ դէռ վերջերս Պաղտատի մէջ ազգային խել մը վէճերու կնճռոտ գործերը մաքրել, և օրինաւոր վազքինամէները առնելով ղրկել Պատրիարքարան։ Եթէ ուրիշ վիճակներու մէջ Տ. Արիստակէս Արքեպ. խնդիրներ ունեցած է ժողովներու և ժողովրդեան հետ, իր կեանքին վերջին շրջանը գոնէ չատ խաղաղութեամբ անցաւ, և Պաղտատի սակաւաթիւ ժողովրդեան հետ կը վարուէր սիրով և համբերչխութեամբ։ Հանգուցեալը Պօլսոյ մէջ ալ պարբերաբար քարոզչական պաշտօններ վարած է, թեպետ իր կեանքին մեծ մասը գաւառներու մէջ անցուցած է։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ երէկ Պարսից դեսպանատունը երթալով, չնորհակալութիւն յայտնեց վերջին անգամ Պարսից Վեհ. Շահին կողմէ իրեն չնորհուած Արեգական և Առիւծու պատուանշանին համար։

ՔԱՂ. ԺՈՂՈՎՈՑ Աաենապետ Տատեան Ծարուխին փաշայի հրաւէրով, նախընթաց օր գումարում մը տեղի ունեցաւ Բերա Ն. Բարձրութեան բնակարանին մէջ, և խորհրդակցութիւն կատարուեցաւ Ֆերիքէօյի եկեղեցւոյն չինութեան համար։ Սոյն գումարման հրաւիրուած էին Բարթիկ էֆ. Մոնթիկեան, Ֆաղուլ էֆ. Նչոստաճեան, Սարգիս էֆ. Սիմոնօֆ, Սիմոն էֆ. Գայսէրլեան, Եդուարդ էֆ. Գաբայէզլեան և Միհրան էֆ. Մուրատեան։ Ներկայ էր նաև Քաղ. Ժողովոյ դերապետ Աաենապետ Ստեփան փաշա Ասլանեան էր։ Ցետ խորհրդակցութեան, որոշուեցաւ որ Ֆերիքիւղի եկեղեցին ինայ արգի ձեւին մէջ նորոգուելով, և Շէյխլի կողմերը երկրորդ կարգի փողոցի մը վրայ նոր եկեղեցի մը կառուցուի, նկատելով որ այդ կողմերը օրէ օր կը չատնան Հայ ընտանիքներով։ Այդ չինութիւնը պիտի կատարուի, ի Պօլիս և այլուր գտնուած Քաթեսէր անձերու նպաստներով, և գործին նախաձեռնութիւնը, ըստ որոշման Խառն Ժողովոյ, պիտի ստանձնէ Բարձր. Ծարուխիւն փաշա, իրեն օժանդակ ունենալով վերոյիշեալ անձասրութիւններէն բազկացեալ յանձնաժողով մը, բացի Աաենփան փաշայէ որ իբրեւ խորհրդատու ներկայ գտնուած էր գումարման։ Այդ խորհրդակցութեան արդիւնքը յատուկ գրով մը ներկայացուեցաւ Ս. Պատրիարքին։

ՎԵՐՋՆԱԿԱՆԱՊԷՍ որոշուեր է սմսոյս 28ին սկսիլ կիրակնօրեայ ուսուցչական դասախօսութիւնները դարձեալ Բերայի արհեստանոցին մէջ։ Անցեալ տարուան դասախօսներէն զատ, պիտի խօսին նաև Ս. Պատրիարքը, Տ. Եղիշէ եպս. Դուրեան, Տիկին Զապէլ Տօնէլեան, Տօքթ. Մատթէոսեան, Տօքթ. Ծովսէփ Ճէլալեան և Թովմաս էֆ. Թէրզեան։

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԵՐԿՔ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

31 Յունվար 1901

Ֆրանսական 3% գոցուեցաւ	102.12
Րէյխ	317.
Գոնսօլիտ	24.32
Երկաթուղի	111 75
Պանք Օթթոման	541.
Թրանսվալ	66 75

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

(այս առտուան)

ՊԱՇՏՕՆ.— Ճումայի Պալայի (Սելանիկ) գայմագամ անուանեցաւ Ուշագի գայմագամ Շեվգը էֆ. որուն յաջորդեց Ճումայի Պալայի գայմագամ Բրիւտի էֆէնտի։

ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԻ տեսչութիւնը կը ծանուցանէ թէ մարդահամարի նոր կանոնագրին 73րդ յօդուածին տրամադրած 5 ամիս պայմանաժամը յունվ. 31ին աւարտած ըլլալով, այսուհետեւ ըստ օրինի 1 ոսկի տուգանք պիտի առնուի այն ծնողքներէն, որոնք իրենց զաւակներուն ծնունդը մինչեւ 6 ամիս արձանագրել չեն տուած, կէս ոսկի տուգանք՝ այն իմամներէն, մուխթարներէն և ոչ իսկամ պաշտօնեաներէն, որոնք ծնունդներու ժամանակին չտրձանագրութիւը իմաց չեն տար մինչեւ երեք ամիս, ամուսնութիւնները և ամուսնալուծութիւնները չեն իմացներ մինչեւ 15 օր և մահերը չեն ծնուցաներ ժամանակին՝ 10 ղր. տուգանք պիտի առնուի Պոլսոյ մէջ թաղէ թաղ առանց իմաց տալու փոխադրուող ընտանեաց տէր այրերէն, և վերջապէս 25 ղր. տուգանք՝ գաւառներէն Պոլիս փոխադրուող այն անձերէն, որոնք պաշտօնական ձեւակերպութիւնը չեն կատարած։

ՎԻԴՈՐԻԱ թագուհիին յուզարկաւորութեան ներկայ գտնուելու համար Լոնտոն գացող Օսմ. պատուիրակութիւնը Պելկրատի և Վիեննայի կայսրանները մէջ դիմաւորուեցաւ Օսմ. դեսպաններուն կողմէ։ Պատուիրակութիւնը երէկ Լոնտոն հասած է։ Լոնտոնի Օսմ. դեսպան Քոսթաքի փաշա ալ պիտի միանայ պատուիրակութեան, որ երկու օր Լոնտոն մնալէ ետքը Բարիզի ճամբով մայրաքաղաքս պիտի դառնայ։ Պատուիրակութեան պետ Թուրխան փաշա Վեհ. Սուլթանին մէկ ինքնագիր նամակը պիտի մատուցանէ Անգլիոյ Էտուըրտ Է. թագաւորին։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ «Մոլթքէ» մարտանաւը երէկ մայրաքաղաքէս Նարուլի ուղեւորեցաւ։ «Վորըլէյ» պահականաւը բաւական տեղ ընկերացաւ անոր։

ՕՏԱՐ ՄԱՄԼՈՑ դիւանին անօրէն Վահմ. Նշան էֆ. Սէֆէրեան թագուհւոյ պատուանշանին Ա. կարգը ստացած է Սերպիոյ Ալէքսանդր թագաւորէն։

ՍՈՖԻԱՑԻՆ հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ֆերտինանտ իշխանը չպիտի կարենայ վիքթորիա թագուհիին յուզարկաւորութեան ներկայ գտնուիլ, Պուլկարիոյ հանրային կարգ մը գործերուն համար։ Պահպանողականները և Ազատականները համաձայնած են արգիլելու համար ընտրական գործողութեանց վրայ ըլլալիք ոեէ պաշտօնական ճնշում։

ԻԶՄԻՐԵՆ կը գրեն թէ Միլներկրական անգլ. տորմիղին Բ. նաւաբաժինը քիչ ատենէն Իզմիր պիտի հասնի, հրամանատարութեամբ Ծովակալ Լորտ Զարլզ Պէրէսֆորդի։

ԻԶՄԻՐԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՌԵՒՏՈՒՐԸ.— 1900 յունվար 1էն մինչեւ դեկտ. 31 Իզմիր քաղաքի առեւտրական գործառնութիւններուն մասին հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտան մեզի.—Իզմիրի մէջ անցեալ տարուան միջոցին ծախսուած են 28,000 հակ բամպակ, 150,000 պարկ բակլա, 68 հազար օխա թուզ, 30,000 պարկ թուզ (վտարաններու համար), 44,000 պարկ ցորեն, 30,000 կենդինար ձէթ, 2900 կողով աֆիոն, 5,700,000 քիլէ գարի, 36 հազար պարկ սուսամ, 380,000 կենդինար չամիչ և 1,200,000 կենդինար խողկաղին։ Այդ քաղաքին զանազան մթերանոցներուն մէջ մթերուած են 1,240,000 ֆր. արժէք ունեցող զանազան գորգեր և կապերտներ, որոնց 500,000 ֆր.ը կը վերաբերի Բ. տ'Անտրիա և ընկերութեան, 400 հազար ֆր.ը Թ. Սպարթալեան և ընկերութեան և մնացեալները զանազանաց։

ԱՆԴԼԻՈՑ թագաւորը պաշտօն յանձնած է անգլիական դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Քոննորի՝ վեհ. Սուլթանին յայտնել իր չնորհակալութիւնները՝ կայսերազուն իշխան Բալճր. Պիւրհան Էֆէնտիին էֆ.ն Վիքթորիա թագուհիին մահուան և իր գահակալութեան առթիւ անգլ. դեսպանատունը ղրկած ըլլալուն համար։

—Վազը առտու Պոլսոյ բոլոր Քրիստոնեայ եկեղեցիներուն մէջ, ընդ որս և Հայ եկեղեցիներուն մէջ, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի, Վիքթորիա թագուհիին հոգւոյն համար։ Ինչպէս յայտնի է, նոյն օրը կը կատարուի հանգուցեալ թագուհիին յուզարկաւորութեան հանդէսը։

ՆԵՐՔԻՆ Դործոց պաշտօնատան խորհրդական Ահմէտ Րէֆիք փաշա իր հետ դուրս հանած ապաքինած ըլլալով ըսկսած է իր պաշտօնատեղին յաճախել։

ՍԵՐՊԻԱԿԱՆ կառավարութիւնը թագվօ պատուանշանին Ա. կարգը նուիրած է ելմտական Նախարար Րէշատ փաշայի։

ԹՈՒՐՔԻՈՑ և Պարսկաստանի միջեւ Քղթատարական պայմանագրութեան բարեփոխման և Քղթատարական երթեւեկութեանց կանոնաւորման համար կազմուած խառն յանձնաժողովը առջի օրը Բ. Դրան մէջ ի նիստ գումարուեցաւ։ Պարսկաստանի կողմէ պատուիրակ կարգուած է դեսպանատան Ա. Քարգման Միրզա Ծովհաննէս խան։

ՎԻԼՀԵԼՄ կայսրը իր այցելութեան խիշտակ Սուլթան Ահմէտի մէջ կանգնուած գեղակերտ աղբիւրին վրայ գըրուած թուրքերէն արձանագրութենէն խիստ գոհ մնալով, երկու քանկագին մատանիներ նուիրած է զայն գրող երկրագործական պաշտօնատան մէջքթուզէի Ապտուլլաթիֆ և հաշուակալի օգնական Բասիմ պէյերու։

ՎԱՆԱՑ լիճին վրայ չոգենաւերու երթեւեկութիւն մը հաստատելու մասին եղած խորհրդակցութիւնները վերջ գտած ըլլալով, կայս. Անձնական Գանձուն նախարարութեան կողմէ հարկ եղած որոշումները պիտի տրուին։ Լիճին վրայ չոգենաւերու երթեւեկութիւնները, Պիթլիզի, Երզրումի և Տիյարպէքիրի նահանգներուն վաճառականութեան մեծապէս պիտի նպաստեն։ Այսօր Էրզրումէն վան ապրանք փոխադրելու համար առնուազն 15 օր պէտք է, որ հաւանաբար վեց օրուան պիտի իջնէ այդ չոգենաւերուն չնորհիւ։ Մանաւանդ Վանէն Պիթլիս մէկ օրուան ճամբայ պիտի ըլլայ։

ՏՈՊՐԱԿԻ ՄԷՋ ԴՏՆՈՒԱԾ ԴԻԱԿԸ.— Երէկ գրած էինք թէ Գասըմ Փաշայի մօտիկը գերեզմանոցի մը մէջ տապրակը թխմուած դիակ մը գտնուեր է, որ վիզէն չուանով խղդուած և ոտքերէն ու ձեռքերէն ալ կապուած էր։ Բերայի կառավարիչ Վոեմ. Համտի պէյ չանք չէ խնայած այս ահռելի ոճրին բուն յանցաւորները և ոճրագործութեան չարժառիթները երեւան հանելու համար։ Կառավարիչ պէյը իր քննութիւնով հաստատած է թէ՝ ոճրագործք են նոյնիսկ սպանեալին զաւակը և եղբայրը, որոնք ձերբակալուած են։ Սպանեալն զաւակը սակայն կ'ուրանայ ոճիրը, և կը յայտարարէ թէ ինք ո և է մասնակցութիւն ունեցած չէ այդ ոճիրին մէջ։

ԻՍԼԱՄ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԴՐՈՇՄԱԹՈՒՂԹԸՐԸ.—Ասկէ առաջ գրած էինք թէ Իսլամ գաղթականներուն ի նպաստ նոր դրոշմաթուղթ մը հաստատուած էր, և այդ մասին պատրաստուած կանոնագիրը հրատարակած էինք։ Կայս. նոր Իրատէ մը կը հրամայէ որ ամէն կարգի թուղթերու վրայ այդ դրոշմաթուղթերէն չփակցնողները որոշուած դրոշմատուրքին կրկինը տուգանք վճարեն։ Դրոշմաթուղթերու գործածման մասին նոր կանոնագիր մը հրատարակուած է, զոր չահեկան կը համարինք մէջ բերել.—1 ղրշ. պիտի առնուի բոլոր Օսմ. թէզքէրէխներէն, անցագիրներէն, բասբոռներէն, բրոթէսթոյի, սէքուէսթռայի և հիւպատոսարաններու կողմէ տրուած թուղթերէն, ծննդեան, մահուան և բնակութեան փոփոխութեան իլմիխապէրներէն, 100 ղրշ.էն վեր եղող ամաթոռականերու գանձման համար արուած իլմիխապէրներէն, աղերսագիրներէն և.։ 10 ղր. Շէրիի և Հուգուգի դատարաններէ և Պատրիարքարաններէ տրուած վճռագիրներուն 1000 ղր.էն վեր արժէք ունեցողներէն։ 5 ղր.՝ ամէն կարգի պայմանագիրներէն և 500 ղր.էն վեր արժէքով կընքուած տան կամ խանութի վարձակալութեան պայմանագիրներէն։ 10 ղր.՝ փոխանակագիրներէն (1000 ղր.էն վեր արժէք ունեցող փոխանակագիրները այս օրէնքին ենթակայ չեն)։ 5 ղր. էֆֆալէրնամէներէն (1000 ղր.էն վար եղողները ենթակայ չեն)։ 10 ղր.՝ հեծ ձիերներէն (1000 ղր.է վար եղողները ենթակայ չեն)։ 20 փր.՝ մինչեւ 5000 ղր. արժէք ունեցող ըռափօռ ակնոցներէն։ 1 ղր.՝ 5000էն 10000 ղր. արժէք ունեցող ըռափօռներէ և 3 ղր. 10000 ղր.էն վեր եղողներէն։ 20 փր.՝ ամէն կարգի պարտամուրհակներէ, փոխանակագիրներէ և.։ և 20ական փարա իւրաքանչիւր 1000 ղր.ի համար։ 1 ղրշ ամէն տեսակ չէկերէն, պոլարոներէն, չեննէսքեաններէն, ստացագիրներէն, պօնօներէն և.։ (պաշտօնատուներու կողմէ տրուած ստացագիրները և չէքերը ենթակայ չեն)։ 20 ղր. անձնական գործերու և մենաշնորհներու համար Պետական Խորհրդոյ տրուած մաղազաթաներէն (հազար ղրուչէն վար հանգստեան թոշակի և.ն. համար տրուածները ենթակայ չեն ասոր)։ 5 ղր.՝ միւս պաշտօնատուներէ անձնական գործերու համար տրուած մաղազաթաներէն։ 20 փր.՝ 100 ղր.էն 1000 ղր. արժէք ունեցող ամսականի սէնէտներէն։ 1 ղր.՝ 1000էն վեր արժէք ունեցող ամսականի սէնէտներէն և 1 տկան ղր. իւրաքանչիւրը 1000 ղր.էն։ 2 ղր.՝ ամէն կարգի ապահովագրութեան թուղթերէն։ 1½ ղր.՝ 1000էն վեր արժէք ունեցող Շէրիի, Հուգուգի և Առեւտրական դատարաններու կողմէ տրուած կոչնագիրներէն։ 5 կամ 10 ղր.՝ չինութեանց արտօնագիրներէն։ 100 ղրշ.՝ մինչեւ միլիէմայիզի ատիճան ընդունողներէն։ 200 ղր.՝ Ուլայի Բ. ատիճանէն և միրմիրանութենէն։ 400 ղր. Ուլայի Ա. ատիճանէն։ 600 ղր.՝ Պալայի ատիճանէն և 1000 ղր.՝ վէզիրութեան ատիճանէն։ 400 ղր. Սթամպոլ Բայէսի ատիճանէն։ 750 ղր.՝ Անատոլուի և Րումելիի Գազասկերութեան ատիճաններէն։ 100 ղր.՝ մինչեւ գնդապետի և միրլիվա փաշայի ատիճանէն։ 500 ղր.՝ ֆէրիկգութեան ատիճանէն և 1000 ղր.՝ միւշիրութեան ատիճանէն։ 50 ղր. մինչեւ Գ. կարգի պատուանշան առնող երէն։ 100 ղր.՝ Բ. կարգի պատուանշանէն։ 500 ղր.՝ Ա. կարգէն և 1000 ղր. ականակուռ պատուանշաններէն։ 50 ղր.՝ ոսկի չքադրամներէ։ 10 ղր.՝ արծաթ իմթիյազ, Լիյագաթ, Արուեստից և իֆթիխար չքադրամներէն և 5 ղր.՝ միւս արծաթ չքադրամներէն։

(Շարունակելի)

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

ԲԵՌԻՆ, 30 յունվ.— Սի-Նկան-Ֆուէն հասած հեռագիրներու նայելով, Շան-Սիի նահանգին կառավարիչը հրամայեր է որ մէկ քանի հարիւր կառք ան. ղրկուի Սի Նկան Ֆու, փոխադրելու համար գոյքերը արքունիքին, որ փետրվարի վերջերը Բեքին պիտի դառնայ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Անգլ. Թերթերը Վիլհելմ կայսեր Անգլիա մնալուն վրայ խօսելով, կ'ըսեն թէ ասիկայ մէկմէկու աւելի մօտեցուց Անգլիական և Գերման ժողովուրդները. թէեւ բացորոշ գինակցութիւն մը չկայ, բայց բարեկամական համաձայնութիւն մը գոյութիւն ունի, երկու տէրութիւններու նպատակները յայտնելու։ Նոյն Թերթերը կը յարեն թէ՝ երկու ժողովուրդներու միջեւ բարւոք յարաբերութիւնները համաձայն են Մ.Նահանգաց չահերուն։ Անգլիացիներու և Գերմաններու ապագան՝ իրենց բարեկամական կապերուն միջոցաւ ապահովուած է ասոյնց։

—Անգլիոյ նոր գահաժառանգը հիւանդ է։ Բժիշկները պատուիրած են ներկայ չգտնուիլ թագուհիին յուզարկաւորութեան։

—Անգլ. կառավարութիւնը խորհրդարանէն 70 միլիոն ոսկի նոր վարկ մը պիտի խնդրէ Հարաւ. Ափրիկեան պատերազմին համար։

—Զօր. Տէվէթ փորձեր է նորէն բերդոյս արշաւել։ Պօէրական չգնաց մը այս առտու գրաւեր է Պոյսպուրկը, և չատ մեծ հասուցեր է Մըտտըրֆոնտէյնի հանքերուն։

—Զոյց կըպատի թէ՝ Լորտ Քիչընըրը ետ պիտի կանչուի Հարաւ. Ափրիկէէն։

ԲԵՌԼԻՊՈՒՐԿ.— Զարեւիչը Անգլիա գնաց, Վիքտորիա թագուհիին յուզարկաւորութեան ներկայ գտնուելու։

ԲԱՐԻԶ.—Բարիզի ստորերկրեայ երկաթուղիներու չինութեան չուզող գործաւորները երեսփ. Պ. Ֆուանիէռի յանձնեցին կացութիւնը պարզել երեսփոխանական ժողովին։ Կ'ըսուի թէ ոստիկանապետ Պ. Լէբին ընկերութեան կ'արգիլէ գործառնութիւնները չարունակել։

ԱՅՍ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 31 յունվար.— Գերմանիոյ կայսրը չաբաթ օրը Անգլիայէն պիտի մեկնի, Վիքտորիա թագուհիին յուղարկաւորութենէն անմիջապէս ետքը։ Ն. Վեհափառութիւնը Հովսէփ պիտի երթայ, իր մօրը՝ Ֆրետերիք կայսրուհիին քով։

—Թէյբ-Թաունէն հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Պօէր Զօր. Տէվէթ Բարեյոյս արշաւած է։

ԱՄԱՆՈՐ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ ՄԷՋ

ԵԹԵՍԻԱ, 4 յունուար 1901

«Աչքէ հեռու սրտէ ալ հեռու» առածը կարծենք գրեթէ ամէն տեղ բարեպաշտ Հայ ժողովրդեան մէջ, չարդարանար հիմա Որբանոցներու մասին, որոնք ինչքան ալ չատ տեղեր քաղքէ դուրս՝ վանքերու ծոց գտնուին, մօտ են սակայն խնամատարներու և մարդասէր անձանց սրտին։

Զորս օր առաջ՝ Ամանորի գիշերը՝ օդը որչափ ալ կծող ու ցրտին, բայց չուղուեցաւ Ազգ. Որբանոցին սաները այն նշանակալից, հանդիսավայել գիշերուան մէջ «վիզը ծռու» Թողուլ՝ Ս. Սարգսի վանական լոին շրջանակին մէջ։

Կիրակի գիշեր ժամ 1ին առաջին. Տեղապահ Աաենիա վ. Որբանոցի Հոգաբարձութեան հետ վանք գնաց, փոքրիկ ընտանեզուրկները մխիթարելու։ Հոգաբարձութեան հրաւէրով՝ վանք գացած էին կրօն. և Քաղ. Ժողովներու անդամներն ալ, ինչպէս նաև մինչեւ բարւոք յարաբերութիւնները համաձայն են Մ.Նահանգաց չահերուն։ Անգլիացիներու և Գերմաններու ապագան՝ իրենց բարեկամական կապերուն միջոցաւ ապահովուած է ասոյնց։

—Անգլիոյ նոր գահաժառանգը հիւանդ է։ Բժիշկները պատուիրած են ներկայ չգտնուիլ թագուհիին յուզարկաւորութեան։

—Անգլ. կառավարութիւնը խորհրդարանէն 70 միլիոն ոսկի նոր վարկ մը պիտի խնդրէ Հարաւ. Ափրիկեան պատերազմին համար։

—Զոյց. Տէվէթ փորձեր է նորէն բերդոյս արշաւել։ Պօէրական չգնաց մը այս առտու գրաւեր է Պոյսպուրկը, և չատ մեծ հասուցեր է Մըտտըրֆոնտէյնի հանքերուն։

—Զոյց կըպատի թէ՝ Լորտ Քիչընըրը ետ պիտի կանչուի Հարաւ. Ափրիկէէն։

ԲԵՌԼԻՊՈՒՐԿ.— Զարեւիչը Անգլիա գնաց, Վիքտորիա թագուհիին յուզարկաւորութեան ներկայ գտնուելու։

ԲԱՐԻԶ.—Բարիզի ստորերկրեայ երկաթուղիներու չինութեան չուզող գործաւորները երեսփ. Պ. Ֆուանիէռի յանձնեցին կացութիւնը պարզել երեսփոխանական ժողովին։ Կ'ըսուի թէ ոստիկանապետ Պ. Լէբին ընկերութեան կ'արգիլէ գործառնութիւնները չարունակել։

ԱՅՍ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 31 յունվար.— Գերմանիոյ կայսրը չաբաթ օրը Անգլիայէն պիտի մեկնի, Վիքտորիա թագուհիին յուղարկաւորութենէն անմիջապէս ետքը։ Ն. Վեհափառութիւնը Հովսէփ պիտի երթայ, իր մօրը՝ Ֆրետերիք կայսրուհիին քով։

—Թէյբ-Թաունէն հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Պօէր Զօր. Տէվէթ Բարեյոյս արշաւած է։

ԱՄԱՆՈՐ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ ՄԷՋ

ԵԹԵՍԻԱ, 4 յունուար 1901

«Աչքէ հեռու սրտէ ալ հեռու» առածը կարծենք գրեթէ ամէն տեղ բարեպաշտ Հայ ժողովրդեան մէջ, չարդարանար հիմա Որբանոցներու մասին, որոնք ինչքան ալ չատ տեղեր քաղքէ դուրս՝ վանքերու ծոց գտնուին, մօտ են սակայն խնամատարներու և մարդասէր անձանց սրտին։

Զորս օր առաջ՝ Ամանորի գիշերը՝ օդը որչափ ալ կծող ու ցրտին, բայց չուղուեցաւ Ազգ. Որբանոցին սաները այն նշանակալից, հանդիսավայել գիշերուան մէջ «վիզը ծռու» Թողուլ՝ Ս. Սարգսի վանական լոին շրջանակին մէջ։

Կիրակի գիշեր ժամ 1ին առաջին. Տեղապահ Աաենիա վ. Որբանոցի Հոգաբարձութեան հետ վանք գնաց, փոքրիկ ընտանեզուրկները մխիթարելու։ Հոգաբարձութեան հրաւէրով՝ վանք գացած էին կրօն. և Քաղ. Ժողովներու անդամներն ալ, ինչպէս նաև

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐՈՒ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՇԱՀՈՂ ԹԻՒԵՐՈՒՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

186ՐԴ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ — (Ն. Տ.) 31 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1900.

ԹԻՒ	ՖՐԱՆԿ	ԹԻՒ	ՖՐԱՆԿ	ԹԻՒ	ՖՐԱՆԿ	ԹԻՒ	ՖՐԱՆԿ	ԹԻՒ	ՖՐԱՆԿ
116193	300000	34427	1250	1474886	1250	575507	1000	1271805	1000
1289284	25000	324152	»	1582687	»	580821	»	1312230	»
116194	10000	789232	»	34429	1000	749679	»	1621948	»
293453	»	874188	»	45560	»	789233	»	1646856	»
222366	2000	877933	»	104947	»	878147	»	1646858	»
1395695	»	877935	»	153777	»	891182	»	1675653	»
1474890	»	1358729	»	222495	»	981841	»	1689080	»
1501511	»	1395692	»	354773	»	1011232	»	1912454	»
1604492	»	1427597	»	364494	»	1163343	»	1942406	»
1676602	»	1467956	»	411140	»	1200785	»	1977484	»

400 ՖՐԱՆԿ ՇԱՀՈՂ 700 ԹԻՒԵՐ

Որոնցմէ պարգեւ շահողները վերի ցուցակին մեջ փնտռելու է։

	420686— 90			
19316— 20	427221— 5	749576— 80	1240121— 5	1646857— 60
34425— 30	435511— 5	772856— 60	1269786— 90	1650731— 5
45556— 60	444306— 10	789231— 5	1271801— 5	1659336— 40
67721— 5	479571— 5	797646— 50	1289281— 5	1675651— 5
94941— 5	481521— 5	845886— 90	1301336— 40	1676601— 5
104946— 50	482091— 5	874186— 90	1305756— 60	1678726— 30
107961— 5	482256— 60	877931— 5	1312226— 30	1689076— 80
116191— 5	489711— 5	878146— 50	1338966— 70	1699081— 5
126576— 80	492691— 5	887041— 5	1358726— 30	1700416— 50
151771— 5	503226— 30	891181— 5	1378086— 90	1735581— 5
153776— 80	508141— 5	914181— 5	1392216— 20	1739386— 90
157996 8000	509881— 5	917641— 5	1395691— 5	1771106— 10
209966— 70	517686— 90	921131— 5	1422481— 5	1782136— 40
222367— 70	521746— 50	927971— 5	1427596—600	1784101— 5
222491— 5	539146— 50	938306— 10	1440956— 60	1793716— 20
243511— 5	575506— 10	945946— 50	1448376— 80	1796086— 90
244506— 10	580821— 5	957346— 50	1467957— 60	1817276— 80
261101— 5	601536— 40	981842— 5	1474887— 90	1822686— 90
270321— 5	615066— 70	1006826— 30	1487466— 70	1842541— 5
293451— 5	624686— 90	1011231— 5	1505006— 10	1847596—600
297336— 40	635461— 5	1075951— 5	1509512— 5	1878676— 80
303866— 70	644246— 50	1099416— 20	1540806— 10	1881456— 60
311261— 5	665716— 20	1123646— 50	15 8516— 20	1886626— 30
324151— 5	681726— 30	1126836— 40	1577541— 5	1909596—600
329061— 5	682616— 20	1160341— 5	1582686— 90	1912451— 5
342661— 5	682996 3000	1174656— 60	1597001— 5	1927911— 5
354771— 5	726696—700	1177986— 90	1604491— 5	1942407— 10
364491— 5	728211— 5	1196416— 20	1621946— 50	1948801— 5
384226— 30	735671— 5	1200781— 5	1621947— 50	1975251— 5
411136— 40	746006— 10	1224166— 70	1637996 8000	1977481— 5

քանի մը մասնաւոր հիւրերեալներ։

Որբանոցի ուսումնասրահը հանդիսավայրի փոխուած, հաճելի տեսարան մը կը պարզէր սաներուն զուարթ երեւոյթովը, որ առաջ կուգար անշուշտ մասնաւորապէս հիւրերուն ներկայութեան պատճառած խրախուսիչ տպաւորութենէն։

Առենը շատ զուարթ ոգեւորութեամբ անցաւ։ Սաներու կողմէ քանի մը հաճելաւոր արտասանութիւններ ու դաշնակի ընկերակցութեամբ երգեցողութիւններ եղան։ Որբերը կողմնորուեցան մրգեղէններով ու քաղցրաւենիներով։ Հոգաբարձութեան կողմէ կաղանդի ուրիշ նուէրներ ալ բաշխուեցան ամէն սաներուն ու պաշտօնէից։ Տեղապահ Ս. Հայրը բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհ. Սուլթանին համար, որուն բարձր պաշտպանութեան տակ անվթար կը պահպանուին իեր ամէն կարգի Ազգ. հաստատութիւնները, բարեմաղթեցնաւ Որբանոցներու հոգատար Օրմանեան Ս. Պատրիարքի, ինչպէս նաեւ բոլոր հեռաւոր ու մերձաւոր բարերարներուն հետ, մասնաւորապէս Նոր—Նախիջեւանի պատուական ազգայնոց համար, որոնց պաշտպանութեան տակ կը գտնուի Ս. Սարգսի Որբանոցը, ու շահեկան խրատներ ուղղեց Որբանոցի սաներուն։ Նպատակայարմար բանախօսութիւններ ըրին նաեւ Թաղ. Ժողովոյ անդամներէ մին, Թղթակից մը, ուսուցիչ մը և Որբանոցի Տնօրէն—ուսուցիչը։ Այդ գիշերուան հանդիսին սրտագրաւ մասերէն էր այն բաւական շամեկ գրենական ու յարակից նուէրներու բաշխումը, զորս եղբայրական ընտանի սիրով իրարու կ՚ընծայէին որբաները, որոնցմէ ոմանք շատ փոքրիկներ։ Գիշերուան ժամ 5ն էր գրեթէ, երբ հիւրերը քաղաք դարձան, թողլով որ զուարթութեամբ ոգեւորուած փոքրիկները 1-2 ժամ ալ իրենք իրենց երգեն ու զուարճանան։

Գ. Կ. Ո.

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

ՏՔԴ. Ն. ՏԱՂԱՒԱՐԵԱՆ

ՏԱՐՈՒԻՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Գ. Տպագրութիւն

ԳԻՆ 3 ՂՇ.

Կեդրոնատեղին Մարգարեանի և Վէյսի գրավաճառանոցները։

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ

ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆԸ

Պոլսոյ կողմը կամուրջին գլուխէն փոխադրուած է Պահճէգաբու, Նիզամէյէ պահականոցին դիմացի գինավաճառին կից 13 թիւ վաճառատունը ուր ըստ առաջնոյն կը շարունակուի դեղագիրներու պատրաստութիւնը, մեծ խնամով, աժան գինով և վստահելի ու պատուաւոր գործառնութեամբ։ Քիւչիւքեան դեղարանը կը յաճախեն հետեւեալ բժիշկները՝

Տքթ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ. Կիրակիէ զատ ամէն օր ժամը 9—11 (Ը. Թ.)
» ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ. Կիրակիէ զատ ամէն օր ժամը 7—11 (Ը. Թ.)
» ԹԱԳԻՒՈՐԵԱՆ. Երեք. Շբ. 7—10
» ԱՇՃԵՏ ՊԷՅ. Բշ. Դշ. Շբ. 7—11
» ԳԱՐԱԵԱՆՕՔՈՒԼՕ. Կիրակիէ զատ ամէն օր 7—10
» ԹՕՏՕՐԻՏԷՍ. Գշ. Եշ. Շբ. 7—9
» ՄՈՒՍԹԱՖԱ ՊԷՅ. ամէն օր 5—8

ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ԵՒ ՄԻՍՔՃԵԱՆ

Ծանօթ.— Բերայի Քիւչիւքեան դեղարանը գիշերները մինչեւ ժամը 11 (Ը. Ե.) բաց է։ 20—19

ՓԱՍՏԱԲԱՆ

ՆԱԶԱՐԷԹ ԽԱԶԷՐԵԱՆ ԵՒ ԽՈՐԷՆ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Թիւ 77, Խաչքար խան, Ղալաթիա, փոխադրած են իրենց գրասենեակը և փաստաբանական գործերէն զատ առ հասարակ ապահովագրական խնդիրներ կը ստանձնեն։ 8—5

ՄՈԳԱԿԱՆ ՋՈՒՐ

EAU MAGIQUE

ԿԱՄ ՄԱԶԻ ԵՒ ՄՈՐՈՒՔԻ ՀԱՄԱՐ ՆԵՐԿԱՋՈՒՐԵՐ

Խարտեաշ, լուսագորշագոյն և սեւ—գոյներու համար մասնաւոր ջուրեր

Այս անվնաս հեղուկները մազերու, մօրուքի և պեխերու համար՝ ցարդ հնարուած մազի ջուրերուն ամենէն կատարեալն են։ Մէկ երկու անգամ գործածուելով, առանց մորթը արատաւորելու, և առանց մազերը աղտոտելու, գորշ կամ սպիտակ մազերը, մօրուքն և պեխերը նախնական բնական գոյնովը կը ներկեն։ Այս ներկերուն՝ թէ մայրաքաղաքիս, թէ գաւառաց և թէ օտար երկրաց, առողջութեան անվնաս և արուեստակեալ արտադրութիւններէն գերազանց ըլլալովը հմուտ եւ ձեռնհաս մարմնոց ձեռամբ տարրալուծուելով՝ փորձով և քննութեամբ հաստատուած է. և իրենց պատրաստութիւնն ու վաճառումը արտօնեալ է։ Մէկ սրուակին գինն է 12 ղշ.։ Ամէն սրուակ ներքին գործածման եղանակը բացատրող յայտարարութիւն մ՚ունի։

Գլխաւոր մթերանոց վաճառման Կ. Պոլիս, Պահճէ-Գաբու Գասապեան էֆ.ի դեղօրէից մթերանոցը Թիւ 7։ ո. 10—2

ՏՈՔԴՈՐ ՍԻՄԻՕՆԱՔԻ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՆԵՐՔԻՆ, ԱԶՔԻ ԵՒ ԱԿԱՆՋԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Յաճախորդներէ վերադառնալով իր բնակութիւնը հաստատած է Կ. Պոլիս, Եէնի-Գաբու Սէրէթճի փողոց Թիւ 13 տունը, ուր հիւանդ կ՚ընդունի առաւօտ և իրիկուն։ Կիրակի օրերը կէսօրէն վերջը իր տան մէջ ձրիաբար կը դարմանէ։ Կը գտնուի ամէն օր ժամը 5.6 Եէնի-Գաբու, Կարապետեան Սարիմ էֆ.ի դեղարանը, և 9էն վերջը Կէտիք Փաշա Պաշի Կիւմիւշեան Լեւոն էֆ.ին Սուլթանիյէ ծանօթ դեղարանը։ Վերոյիշեալ երկու դեղարաններուն մէջ աղքատները միշտ ձրի կը դարմանուին։ 30—20

ՅԱԿՈԲ ՏԻԼԻՄԷԹԻՆԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲ

Պոլիս, Մահմուտ փաշային գլուխը թիւ 271

Վաճառատանս մէջ կը ծախուին հարսնիքի համար ամէն տեսակ շաքարեղէններ և ըմպելիներ, ինչպէս նաեւ երեկոյթներու և անուան տօնախմբութեան օրերու համար տեսակ տեսակ շաքարներ և ըմպելիներ։

Անուշեղէններու յատուկ գործարան մըն ալ ունենալով վաճառատանս յանձնարարուած անոյշները և զանազան շաքարեղէնները մեծ ուշադրութեամբ կը պատրաստուին։ Վաճառատանս մէջ կը գտնուի նաեւ ֆնտղ և ուրիշ տեսակ շաքարներու ճոխ մթերք մը։ Յաճախորդէ եղած յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։ Գիները շատ աժան են։ 52—43

Պ. ՖՕՐԻ

ԲԵՐԱՅԻ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈԼԷՃԻՆ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ ԳԱՏԸԳԻՒՂԻ ՄԷՋ

(Բէբէկի մօտ)

Պ. Ժ. Ֆոռ, վերոյիշեալ գոլէճին տնօրէնը, պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ յառաջիկայ 1901 յունուար 3/16ին Գատըգիւղի մէջ մասնաճիւղ մը պիտի բանայ, ուր Բերայի գոլէճին նման պիտի ընդունի գիշերօթիկ, կէս-գիշերօթիկ և ցերեկեայ աշակերտուհիք։ Մուտ արձանագրութիւնները պէտք է կատարուին դեկտ. 20/2 յուն.էն սկսեալ, Բերայի գոլէճին և Գատըգիւղի մասնաճիւղին մէջ, ամէն օր ժամը 9էն (Ը. Ե.) մինչեւ կէսօր։ 20—15

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԷՄՆԻՅԷԹ—ԷՄՆԻՅԷԹ

ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՉԱՓԻ ՎՐԱՅ ԶԳԵՍՏՆԵՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ Սուլթան համամ Հրապարակ ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ Դիմաց ՎԱՃԱՌԱՏԱՆԸ

Եթէ ճաշակի տէր էք, եթէ կը փափաքիք առանց խարդախուելու երկիւղի՝ վայելուչ հագուստներ գնել, եթէ կ՚ուզէք որ ձեր հագուստները ո՛չ անձրեւէն և ո՛չ ալ արեւէն աղտուին, դիմեցէք ԷՄՆԻՅԷԹ հագուստի մեծ վաճառատունը, որ 25 տարիէ ի վեր ամենօրեայ յառաջադիմութեան մէջ է եւրոպական մեծ գործարաններու հետ, և ձմրան եղանակին առթիւ բրդեղէն ապրանքներու ստուար պէսպիսութեամբ ճոխացուցած է մթերքը։

ԷՄՆԻՅԷԹի կերպասները, գոյնով և գործուածքով, վերջին նորաձեւութեանց կը հաւասարին միշտ։ Առաջնակարգ դերձակներու ձեռքով կը պատրաստուին էրիկ մարդոց և տղոց յատուկ ընտիր ճաշակաւոր և դիմացկուն հագուստներու ամէն տեսակները, ինչպէս նաեւ կանանց համար բէյլէռիններ, ճաքէթներ են. են. ծայր աստիճան նրբութեամբ։ Գիներ՝ անմրցելի ըսելու աստիճան աժան։

ԷՄՆԻՅԷԹ վաճառատունը չափի վրայ հագուստի ճիւղ մը ունի, հաւասար Բերայի համասեռ առաջնակարգ Տուներուն։ 50—8

Սակարկութիւն չկայ

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 200,000,000 ՖՐ.

Ամբողջովին վճարեալ

ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 50,000,000 ՖՐ.

Գործակալութիւն Կ. Պոլսոյ՝ Հալաճեան խան. Գարաքեօյ, կամուրջին մօտ.
Դեր-Գործակալութիւն, Պոլսոյ կողմ Սուլթան-Համամ,

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷն կը կատարէ սեղանաւորական ամէն տեսակ գործողութիւնց փոխատուութիւն կ՚ընէ արժէթղթոց վրայ։ Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ՝ ի փոխարէն աւանդ թողուած արժէթղթերու։ — Ֆրանսական ու օտար զանազան հրապարակներու վրայ շրջաբերութեան կը դնէ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԵՐ և ՎԱՐԿԱԳՐԵՐ։ —Պորսայի հրամաններ կը կատարէ։ —Կտրօններ կը վճարէ։ —Պայմանաժամով ՄՈՒՐՀԱԿՆԵՐ կուտայ, որոշեալ պայմաններով։ —Արժէթղթեր կ՚ապահովէ։ —Դրամ կ՚ընդունի ՉԷՔԻ հաշուով։ —ԴՐԱՄԱՐԿՂՆԵՐ վարձու կու տայ։ —Առեւտրական տոմսերու, բեռնագրերու և փոխանակագրերու արժէքը կը գանձէ։

ՊԱՀՍՈՑ Դեր-Գործակալութիւնը կը կատարէ ամէն տեսակ սեղանաւորական գործեր։ —Ապրանքի վրայ փոխատուութիւն կ՚ընէ։ —Ապրանք կ՚ընդունի թէ՛ իբրեւ անպայման աւանդ թէ՛ մթերոցէք ստանալով, եւ կամ յանձնակատարութեամբ՝ ի Պոլիս նէթ արտասահման վաճառման համար

ՄԵԾ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՉԱՓՈՒ ՎՐԱՅ

ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԻՆԱՑ

Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ
Համօբալօ խան

Նօ. 20 ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ Նօ. 20

Եթէ կ՚ուզէք գնել աժան, տոկուն և ձեւաւոր հագուստներ, անգամ մը այցելեցէք «ԼՈՒՍԻՆ» վաճառատունս. պիտի տեսնէք թէ օտար և բնիկ ոչ մէկ վաճառատուն կարող է մրցիլ մեզի հետ, ասիկայ կրնան հաստատել մեզի այցելող յարգոյ յաճախորդները։

Վաճառատունս ներկայ եղանակիս համեմատ մեծ քանակութեամբ պատրաստ ապրանքներ ունի, նոյնպէս և մեր վարպետ ձեւագէտին ձեռամբ չափու վրայ խիստ ընտիր և տոկուն տաբաղներէ հանդերձեղէններ, սմօքէն, ֆռաք, են. են. կը պատրաստուին։ Եթէ ապսպրուած հագուստները յաճախորդներու ճաշակին յարմար չըլլան՝ սիրով ետ պիտի ընդունուին։ Այս մեծ առաւելութենէն կրնայ հասկցուիլ թէ ընտիր ճաշակի համեմատ շինուածքներու վրայ կը ծախուին. ըստ կարի ամենաչափաւոր գներով, այսպէս վստահելով ամէն մրցում։ Մէկ անգամ փորձի համար այցելեցէք սոյն վաճառատունս, և կը յուսանք որ ամէն այցելողները գոհ պիտի մնան։ 100—14

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻ՛Ն

ՊԷՕՅԻՒՔ

ՄԻԼԼԷԹԽԱՆ

ԶԳԵՍՏԵՂԷՆՆԵՐՈՒ

ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Կիներու, աղջիկներու և տղաքներու յատուկ զգեստներ, յատկապէս իր գործարաններէն ապսպրուած։ Տօնական օրերու առթիւ առաջին կարգի ամէն տեսակ զգեստեղէններ, գլխարկներ, բրդեղէններ, ճերմակեղէններ են. ծախու հանուած են։ Անհաւատալի կերպով աժան գիներով։ 12—12

ՏՔԴ. Զ. ՄԻՔԼԷՍՔՕ

Նախորդ վիրաբոյժ Վիեննայի Տքդ. Ալպէրդի դարմանատան, պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ՛ այժմ հաստատուած է Կ. Պոլսոյ մէջ։ Տոքդ. Զ. Միքլէսքօ մ[illegible]այն իր մասնագիտութեամբ պիտի զբաղի։ Կը կատարէ ամէն տեսակ վիրաբուժութիւն և բժշկական գործողութիւն, ու կը դարմանէ կանանց հիւանդութիւնները։ Բժշկական խորհրդակցութիւնք տեղի կ՚ունենան ամէն օր ժամը 2էն 5 (Ը. Ե.) Բերա, Թէփէ-Պաշի, տարաթերման Ֆարրա, Թիւ 1, Ա. յարկ։ Աղքատներու համար ձրի։ 36—35

ՃԷՅԼԱՆ

ՊԱՏՐԱՍՏ ՀԱԳՈՒՍՏԻ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՎԱՅԵԼՈՒՉ, ԱԺԱՆ, ԴԻՄԱՑԿՈՒՆ

Սուլթան Համամի նոր բացուած հրապարակը Փիլիօ խանին դուռը թիւ 2։

Պատրաստ հագուստի այս Մեծ Վաճառատան տէրն ու հիմնադիրը Ռուբէն էֆ. Մաղաքեան, որ երկար տարիներէ ի վեր կը վարէր Թօփալեան Խանի մէջ ընկերակցութեամբ հիմնած վաճառատունը, հիմա նոր փոխադրուած է ու նոր կորովով գործի ձեռնարկած։ Իր ՃԷՅԼԱՆ անուն վաճառատան մէջ միշտ պատրաստ կը գտնուին նուրբ, դիմացկուն, ընտիր և ամէն եղանակի նորաձեւութեան ու ճաշակի յարմար հագուստներ, ամէն հասակի անձանց, կանանց և տղոց համար։

ՃԷՅԼԱՆի հիմնադիրը փափաքելով որ յաճախորդներն ալ օգտուին քաղեն իր երկար տարիներու փորձառութենէն, այն աստիճան աժան և դիւրամատչելի գիներ նշանակած է հագուստներուն որ յատկական ու եւրոպական վաճառատուններէն և ոչ մէկը կրնայ մրցիլ իրեն հետ։ Այս ճշմարտութիւնը մէկ այցելութեամբ պիտի հաստատեն Պատ. յաճախորդք։ Յանձնարարութեամբ կը պատրաստուին նաեւ, չափի վրայ խիստ վայելուչ հագուստներ։

Սակարկութիւն չկայ
Կիրակի օրերն ալ բաց է

ՉԱՎՈՒՇ ՕՂԼՈՒԻ

ՍԻԿԱՌԻ ԹՈՒՂԹ

Բարակ և ընտիր սիկառի թուղթ գործածողներուն կը յանձնարարուի Չավուշ Օղլուի գործարանին սիկառի թուղթը, որ խաբխանչանը կը կրէ։

Այս սիկառի թուղթը շատ տարիէ ի վեր մեծ յաջողութիւն գտած ըլլալուն համար, անոր բազմաթիւ կեղծերը ելած են։ Ուստի բուն իսկ Չավուշ Օղլուի թուղթը ասոնցմէ զանազանելու համար, խաբխանչանը կրող թուղթերուն ամէն մէկ թերթին վրայ՝ առանց մելանի և կնիքի ձեւով այդ նշանը, և թուրքերէնով «Չավուշ Օղլու» գրուած պէտք է ըլլայ։ Դարձեալ «Սթանպօլ» անուն սիկառի թուղթերը պէտք է դիտել թէ «Չավուշ Օղլու» անունը և երկու սև նշան կը կրե՛ն։ 78—58

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԷՐ

THE SINGER MANF. C. CO. TRADE MARK

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատեայ տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են. և բոլոր ընտանիքները, դերձակները ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և շքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայտլինկէր, որ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝

Բերա, Շիշանէ ճամբայ, Կալաթա—Սէրայի դիմաց։
Կալաթա, Սինկէր խան, Թիւնէլին եռեւ, և Թրամուէյի կայարանին դիմաց։
Պոլիս, Սուլթան-Համամ Թիւ 2, և Սուլթան Պայազիտ Թրամուէյի սթասիոնին դիմաց Թիւ 13։

Կեղծերեն զգուշանալու համար վերի նշանին ուշադրութիւն ընելու է։

«ՇՈՒՐՀԱՆԴԱԿ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (18)

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ՈՃԻՐԸ

ՄԱՍՆ Ա.

ԴԱՐՈՒ ՄԸ ԱՏԵԼՈՒԹԻՒՆ

Բ.

ՏԱՌԱՊԱՆՔ

Պատանին կցկտուր բառերով հարցուց.

—Ի՞նչ իրաւամբ մեր գործերուն կը միջամտէք, ո՞վ էք դուք, ոչի՛նչ, սպասուհի մը, օտարական մըն էք հոս, և կը համարձակի՞ք ըսել թէ մեզ պաշտպանել կ՚ուզէք...։

Դեռատի աղջիկը փորձեց իր ձեռքը ազատել այդ երկաթեայ մատներէն և ըսաւ.

—Բարեբաղդաբար ձեր եղբայրը չի՛ տեսներ ձեզի։

—Չե՞մ վախնար եղբօրմէս, ո՛չ ձենէ և ոչ ալ ո և է անձէ մը։ Լաւ մտիկ ըրէք ի՛նչ որ պիտի ըսեմ ձեզի։ Չեմ ուզեր որ մեր ընտանեկան գործերուն միջամտէք, ապա թէ ոչ...զգուշացէ՛ք, զգուշացէ՛ք...։

—Պիտի միջամտե՛մ, պատասխանեց Քոլէդ քաղցրութեամբ, ձեր տիկին մօրը հրամանաւ։

Ռոլան ահռելի քրքիջ մը արձակեց։

—Մա՞յրս, ըսաւ ուսերը թօթուելով, մի՛ մոռնաք որ ես եմ միայն այս տեղին տէրը, մի՛ մոռնաք, ապա թէ ոչ շան մը պէս կը վանտեմ ձեզի։

Եւ պատանին ահռելի անձկութեան մը մէջ ձգելով զայն խոյս տուաւ։ Քոլէդ հասկցած էր այդ 15 տարեկան տղուն անհաշտ ատելութիւնը և կը խորհէր թէ այդ պատանին Բլիսոնի աւերակներուն ոգին ըլլալու էր։

Գ.

ԱՌԱՋԻՆ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԸ

Հայր Ժիւստինայի սպանութեան յաջորդ օրն իսկ Ռոլան, Հօրաս դուքսին կրտսեր եղբայրը, սոսկալի ջղաձգութենէ մը բռնուած էր։ Բժիշկները խորհրդակցելով յայտարարած էին թէ պատանին առժամապէս չէր կրնար Նանթի Լիսէին դասընթացքներուն հետեւիլ, և թէ պէտք էր երկար ատեն դղեակին մէջ մնալ, հանդարտ և ամէն տեսակ մտաւորական աշխատութենէ հեռու։

Սակայն դքսուհին յարմար դատած էր որ Ռոլան Օր. Լուիզի հետ հետեւէր Գերմաներէնի և Անգլիերէնի դասերուն։ Ռոլան հաւանած էր, և բնական էր, զարգանալու ընդունակութիւն ունենալով մեծ յառաջդիմութիւններ ըրած էր այդ դասերուն մէջ։

Քոլէդի և Ռոլանի միջեւ պատահած միջադէպին յաջորդ օրը Գերմաներէնի դասին օրն էր։ Դասերը տեղի կ՚ունենային դղեակին մատենադարանին մէջ։ Որոշեալ ժամուն Ռոլան դասի ներկայացաւ, սովորականէն քիչմը աւելի տժգոյն։ Աչքերուն բուան նայուածքը կը մատնէր իր բարկացոտ և պայթելու մօտ բնաւորութիւնը։ Դեռատի դաստիարակուհին, Քոլէդ, հասկնալով զայն, զգուշացաւ անոր հետ վերստին կռիւի բռնուելէ։

Ռոլան երբեք թէ չէր նշմարած Քոլէդի ներկայութիւնը, մատենադարանին մէկ փեղկին առջեւ գնաց. ուր կը գտնուէին պատմութեան վերաբերեալ գիրքեր, և կռնակը դաստիարակուհիին դարձուց։

Քոլէդ դասը սկսած էր, և Լուիզ դժկամակութեամբ կը պատասխանէր անոր հարցումներուն։ Քոլէդ կը քաշուէր Ռոլանը դասի հրաւիրելէ, և յաճախ իր թեւնոցին չղարշները վար կը քաշէր, դաստակին վրայ տեսնուած մատի նշանները ծածկելու համար, որոնք յառաջ եկած էին առջի օրը Ռոլանի մատներուն բիրտ պրկումէն։

Յանկարծ Ռոլան ետին դառնալով տեսաւ Քոլէդի այս շարժումը և անգութ քրքիջ մը արձակեց, ու դասագիրքերուն ու տետրակներուն վրայ յարձակելով գետին նետեց զանոնք, ճմրթկելով։

—Եկուր Լուիզ, ըսաւ ըմբոստ պատանին, այդ դաստիարակուհին կը նեղէ մեզի։

Լուիզ կը ժպտէր դիտելով Քոլէդը, որ դեղնած էր։

Քոլէդ ամէն ջանք ըրած էր փոթորիկը հեռացնելու համար, և սակայն հակառակ իր հեզ բնաւորութեան, տեսնելով Ռոլանի ընդվզումը ըսաւ.

—Պարոն, տիկին դքսուհիին հրամանաւ և ձեր առողջութեան տեսակէտով ազատ էք իմ դասերուս ներկայ չգտնուելու։ Գալով Օր. տ՚Անթրակէյի, խնդիրը կը փոխուի. ինքը հոս պիտի մնայ, մինչեւ որ դասը աւարտի։

—Լուիզ, կը լսե՞ս, հրամաններ կուտայ քեզի, գոչեց Ռոլան։

—Իրաւունքս է, պատասխանեց Քոլէդ, եթէ այդպէս չէք ուզեր, մի սպասէք զիս...։

—Հը՛, կը վախնաք ինձմէ։

—Ո՛չ...և կը հրամայեմ ձեզ վերցնել սա գիրքերն ու տետրակները...։

Պատանին ջղային քրքիջ մը արձակեց և պատասխանեց.

—Եւ եթէ չընե՞մ, մօրս պիտի գանգատի՞ք։

—Պէտք չունիմ ձեր մօրը գանգատելու, պիտի հնազանդիք ինծի, որովհետեւ բան մը չեմ ըրած ձեզի որ իմ մասիս այդ տարօրինակ ընթացքը բռնէք։ Զիս թշնամի մը կը նկատէք իմ հոս հասնելէս ի վեր։ Չեմ գիտեր պատճառը։ Կ՚ուզէք ձեզ համակրելի՞ք ընել նաեւ Օր. տ՚Անթրակէյը։ Չպիտի թողում։ Ազատ էք դասերուս չհետեւելու, բայց օրիորդը ազատ չէ։ Վերցուցէք սա գիրքերը և մինակ թողէ՛ք մեզի։

(Շարունակելի)

Թարգմ. ՊՕՂՈՍ ՉԻՉԷՔՃԵԱՆ